

**Espoon kaupunki/
Luonnonhoitoyksikkö/
Metsäsuunnittelija Tero Alatalo**

Kommentti Itä-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman luonnoksesta

Espoon ympäristöyhdistys on perehtynyt noin 75 tunnin ajankäytöllä nähtävillä olevaan aineistoon ja esittää sen pohjalta jäljempänä olevat yleiset ja kuviotasoiset (liite) huomiot.

Kommentointi on tehty pääosin tukeutuen luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman laadukkaisiin aineistoihin. Lisäksi on hyödynnetty Espoon tuoretta LuonTo-selvitystä sekä luonto- ja kaupunkimetsäharrastaja Keijo Savolan suunnittelualueen isommille viheralueille 2010-2019 tekemien maastokäyntien ja retkeilyjen huomioita.

Toivomme saavamme kaupungilta kommentoinnin seikkaperäisyyttä kunnioittavan vastineen, josta käyvät ilmi sekä luonnokseen tehdyt muutokset että ne syyt, miksi esittämiämme muutoksia ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi tehdä.

Yleishuomio suunnitteluaineiston laadusta

Suunnitelman pohja-aineisto on pääosin korkeatasoista ja informatiivista, mikä mahdollistaa osallisille hyvän kommentointipohjan. Käytännössä kyseessä on tältä osin arvioimme mukaan paras Espoon 2000-luvun luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien vuorovaikutusaineisto. Kommentointitapa on toimiva ja kustannustehokas myös kuviotasaisen kommentoinnin näkökulmasta, koska esitetyt metsikkökuviot ja niiden kuvionumerot ovat nähtävillä Espoon karttapalvelussa.

Erityiskiitoksen ansaitsevat luontokohdeteemakarttojen (liite 006) ohella kuviokohtaiset tiedot (liitteet 008-020), joista hahmottuvat samalla vilkaisulla kuvion puulajisuhteet, hehtaarikohtaiset runkoluvut, kuvion asema- ja yleiskaavallinen tilanne, todetut luonto- ja kulttuuriarvot, esitetyt toimenpiteet sekä niiden toteuttamiseen ja kohdentamiseen liittyvät mahdolliset tarkemmat ohjeistukset. Jatkossa kuviotietoihin olisi hyvä sisällyttää myös tieto lahoppuun kuutiomäärästä, mikäli tämä on mitattu tai arvioitu.

Pienehkönä puutteena suunnitteluaineistossa on syytä nostaa esille tiettyjen keskeisten yhteenvetotietojen puuttuminen. Koko aineistoa kommentoivaa osallista, kuten Espoon ympäristöyhdistystä, olisi kiinnostanut myös hehtaari- ja prosenttipohjaiset tiedot eri hoitoluokkien käytöstä sekä esitettyjen erilaisten hakkuu- ja hoitoesitysten kokonaispinta-ala.

Tulevissa nähtävilläoloissa on hyvä varmistaa se, että nähtäville laitettavissa metsikkökohtaisissa kuviotiedoissa ei ole ilmeisiä teknisiä virheitä (osa luvuista puuttuu) eri puustojaksojen hehtaarikohtaisissa runkolukutiedoissa. Tämä numeraalinen tieto on olennaista muun muassa arvioitaessa esitettyjen, eri prosenttiluvuille ohjeistettujen poiminta- ja harvennushakkuiden vaikuttavuutta.

Suunnitelmassa on myös jonkin verran loppukorjaamista vaativia keskeneräisyyksiä sekä ristiriitoja kartoilla ja kuviotiedoissa esitettyjen hakkuu- ja hoitoesitysten välillä. Osa näistä on nostettu esille kuviokohtaisissa kommentteissa.

Puutteet ovat joka tapauksessa melko vähäisiä ansioihin nähden.

Suunnittelualan maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat luontokohteet

Suunnittelualueella on yllättävänkin paljon sellaisia luontoalueita, joilla voi 2020-luvun kriteereillä arvioida olevan luontoalueina paikallista, eräissä tapauksissa jopa maakunnallista arvoa. Osa näistä luontokohteista on tunnustettu luontoarvojen osalta erityiskohteiksi Espoon kaupungin toimesta vuosia, osin vuosikymmeniä sitten. ”Virallisten” arvokkaiden luontokohteiden lista on viimeksi täydentynyt Espoon luonnonsuojelun toimenpiteet (LuonTo)-hankkeen yhteydessä alkuvuodesta 2021, jolloin arvokkaiksi on todettu suunnittelualueelta uusina kohteina Uusmäen metsäalue (kohde 141, 53,3 ha) Kilonkallio (kohde 144, 6,4 ha), Puustellinpuisto (kohde 48, 1,5 ha) sekä kokonaan uutena luontokohdetyyppinä eli luonnonarvopuistona esitetyt, aikaisempia luontokohteita yhdistävät Pitkäjärven luonnonarvopuisto (kohde 26, 101,4 ha) sekä Kirkkojärvi-Glomsin luonnonarvopuisto (kohde 51, 43,1 ha).

Virallisten luontokohteiden lisäksi suunnittelualueelta on syytä nostaa esille ainakin seuraavat merkittävät metsäiset luontoarvokeskittymät (lista ei kattava):

- Kenttäpäällikönpuisto-Sotatuomarinpuisto
- Friisinmäki
- Kuninkaistenkallio
- Ruotukallio
- Jahtimetsän suojelualan eteläpuoliset metsät
- Lippajärven rantametsät
- Jupperin Kaipionmetsä-Louhikko
- Veinin Palomäen metsän ydinosa
- Viherkallionpuisto-Karamäen ydinosa
- Gubbmossenin suojelualan eteläpuoliset suot ja metsät
- Monikonkallion keski- ja pohjoisosa
- Lintukallion metsäalue

Myös edellä mainittujen kohteiden arvoja on syytä pitää paikallisesti merkittävinä, vaikka niitä ei LuonTo-selvityksessä olekaan pystytty arvioimaan. Muutamat alueista täyttävät todennäköisesti myös maakunnallisesti arvokkaan luontoalueen kriteerit, mikäli kohteet arvotetaan Uudenmaan liiton vuoden 2012 LAKU-kriteereillä. Näiden muutamasta hehtaarista pariin kymmeneen hehtaariin ylävien alueiden luontoarvot on syytä huomioida korostetusti niin luonnonhoidossa, kaavoituksessa, uusien ulkoilureittien suunnittelussa kuin LuonTo-selvityksen täydentämisessä

Olemme kuviokohtaisissa huomioissamme sekä suunnitelmaluonnoksen analysoinnissa keskittyneet erityisesti arvokkaimpien aluekokonaisuuksien luontoarvojen huomiointiin, alueille esitettyjen hakkuu- ja hoitoesitysten tarpeellisuuden arviointiin sekä toteuttamistapojen ja -ohjeiden tarkoituksenmukaisuuden arviointiin. Myös uudet arvometsäesitykset painottuvat laajemmille luontokohteille, joissa yksittäisen metsikön huomiointi tukee samalla kertaa kustannustehokkaasti laajemman alueen luontolaadun säilymistä ja kehitystä.

Hoitoluokkien käytöstä

Arvometsähoitoluokan (C5) käyttö on hyvä tapa yksilöidä keskeiset luontoarvoja omaavat kuviot

sekä laajemmat luontoarvojen kannalta erityisen olennaiset aluekokonaisuudet. Merkintä toimii osaltaan luontoinformaation välittäjänä niin asukkaiden kuin kaavoituksen ja reittisuunnittelunkin suuntaan.

Suunnitelmaluonnoksessa arvometsähoitoluokkaa on käytetty melko monipuolisesti, joskin hieman liikaa painottaen jouto- ja kitumaan kalliometsiä runsaspuustoisempien kangas- ja lehtometsien kustannuksella. Muutamilla alueilla tämä on synnyttänyt aidosti outoja ratkaisuja, joissa lähes puuttomia joutomaan kalliomaita on osoitettu arvometsiksi jättäen vieressä sijaitsevat, suunnitelman laatijankin mielestä selkeitä METSO-arvoja omaavat edustavat kangasmetsäkuviot lähivirkistysmetsien hoitoluokkaan.

Hoitoluokituksen suurin ongelma on arvometsähoitoluokan riittämätön käyttö. Huomioimatta on jäänyt niin yksittäisiä ilmeisen arvokkaita kuvioita tavanomaisempien metsien joukossa kuin keskeinen osa monien merkittävien METSO-metsien ja liito-oravametsäkokonaisuuksien arvokkaista metsikkökuvioista.

Yhdistyksen kuviokohtaisissa kommentteissa on esitetty melko runsaasti kuvioiden siirtämisiä arvometsien hoitoluokkaan. Toivomme, että esitykset käydään lävitse avoimin mielin.

Jonkin verran hoitoluokituksen jalostamistarpeita liittyy myös Pitkäjärven ranta-alueen yleis- ja asemakaavojen suojeluvarauksien huomiointiin. Suojelualuevarauksiin sisältyvät kuviot on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (suojelualue). Nyt näitä kuvioita on esitetty myös luokkiin B5 (arvoniitty), C5 (arvometsä) sekä C2 (lähi- ja virkistysalue).

Lahopuun jätö

Suunnitelmassa on ilahduttavan hyvin tunnistettu lahopuun merkitys kaupunkimetsien monimuotoisuuden säilyttämisen ja lisäämisen kannalta. Tämä vähentää olennaisesti ristiriitoja varsinkin reunojen poimintahakkuiden ja METSO-arvojen säilyttämisen välillä.

Lahopuun jätön ohjeistuksessa on jonkin verran ymmärrettävää, jopa perusteltua vaihtelua. Välillä poimittavat puut esitetään kaadettavaksi maalahopuiksi, välillä lahopuuta jätetään, välillä lahopuuta voidaan jättää. Ensiksi mainitusta muotoilusta syntyy vaikutelma, että kaikki rungot esitetään jätettäväksi, jälkimmäinen sisältää senkin mahdollisuuden, että lahopuun jätetään hyvin vähän tai ei ollenkaan. Pidämme hyvänä käytäntönä sitä, että lahopuun jättöä ohjeistaan kuviokohtaisissa ohjeissa käyttäen tapauskohtaisesti hieman erilaisia ilmaisuja. Lahopuun jättämistä pääasiallisena ratkaisuna on syytä painottaa etenkin suojelualuevarauksilla, arvometsäkuvioilla sekä sellaisilla kuvioilla, joilla on jo todettu sellaisia METSO-arvoja, joita lahopuumäärän hallittu kasvu lisää.

Poimintahakkuista ja niiden volyyymistä

On hyvä, että Espoo on kaupunkimetsänhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa siirtynyt entistä vahvemmin metsäisyyttä ja eri-ikäisrakenteisuutta säilyttävien poimintahakkuiden käyttöön vallitsevana hakkuumuotona.

Suunnitelmaluonnoksessa esitetyt poimintahakkuut ovat pääosin perusteltuja ja riittävän hyvin kohdennettuja ulkoilureittien, tonttien, teiden tai muiden erityiskohteiden reunojen huonokuntoisiin puihin. Päälinja on tältä osin kunnossa.

Kommentoinnin ja poimintahakkuiden järkevän toteuttamisen kannalta merkittävän ongelman muodostaa käyttöön otettu karkea malli, jossa poimintojen intensiteetiksi on ilmoitettu 10, 20 tai 30 %. Ratkaisu on perusteltu silloin, kun kyse on perinteisistä harvennushakkuista.

Noin karkealla vaihteluvälillä operoiva prosenttimalli ei sovellu kovin hyvin poimintahakkuiden ohjeistukseen. Erityisen huonosti se sopii tilanteeseen, jossa tarkoituksena on poimia yksittäisiä huonokuntoisia puita esim. joltakin rajatulta kuvion osalta. Monessa tapauksessa jopa 10 % poiminta kuvion järeän valtapuuston kokonaismäärästä on varsinaiseen hoitotarpeeseen nähden selvää liioittelua, mikäli tarkoituksena siis on kaataa vain jonkun rajatun reuna-alueen aidosti turvallisuusongelmia aiheuttavat huonokuntoiset puut.

Monissa suunnittelualueen metsikkötilanteissa tarve vaikuttaa kuvion sijainnin ja kuviotietojen ohjeistusten perusteella olevan yksittäisten huonokuntoisten tai sellaisiksi suunnitelmakauden puitteissa todennäköisesti kehittyvien puiden harkitusta poiminnasta. Monesti näissä tilanteissa mahdollisten ongelmapuiden määrä lienee korkeintaan muutamia prosentteja kuvion kokonaispuustosta.

Esitämme, että poimintojen ohjeistusta läpäisyperiaatteella täsmennetään, jotta turhilta ylilyönneiltä välttyään ja samalla puretaan hakkuiden toteuttajankin kannalta huono tilanne, jossa toimenpiteen ohjeistus on ristiriitainen. Esitämme vakavaan harkintaan sitä, että suunnitelmassa otetaan käyttöön uusi toimenpideluokka eli **yksittäisten puiden poiminta**, jota käytetään niissä tilanteissa, joissa kaadettavien puiden kokonaismäärä mitä ilmeisimmin rajoittuu vain muutama puihin tai alle 5 %:iin järeämmän valtapuuston määrästä/ha.

Suunnitelmassa on mukana myös kohtalainen määrä esitettyjä 20-30 % poimintahakkuita, jotka volyymin ja ohjeistusten perusteella vaikuttaisivat olevan lähinnä erilaisia yläharvennustyyppisiä harvennushakkuita. Osa esityksistä on tarpeeseen nähden liian raskaita. Niissä tapauksissa, joissa melko raskas toimenpide katsotaan perustelluksi säilyttää, kannattaisi toimenpiteen nimike muuttaa poimintahakkuusta sitä paremmin kuvaavaksi eli harvennushakkuuksi.

Pienpuuston hoito sekä taimikonharvennukset

Suunnitelman suurimpana yksittäisenä ongelmana on syytä nostaa esille liialliset pienpuuston hoitoesitykset. Toimenpidettä on esitetty sadoille sellaisille metsikkökuvioille, joissa keskeisin hoitotarve rajoittuu lähinnä reittien ja teiden, joissakin tapauksissa myös kenttien, peltojen tai tonttien reunaosiin. Esitetyt pienpuuston hoitoesitykset sekä taimikonharvennukset tulisi käydä läpäisyperiaatteella lävitse vähentäen niitä sekä ohjeistaen toimenpiteiden kohdentuminen nykyistä paremmin.

Aluskasvillisuuden kulumisen on rakentamisen ohella ehkä tärkein suunnittelualueen metsäluontoon kohdistuvista uhkista. Tulevaisuudessa ongelma vain pahenee kaavoituksen takia ilmeisen väistämättömän metsäpinta-alan supistumisen sekä säilyvien viheralueiden kasvavien käyttäjämäärien takia. Suunnitelmassa on muutamilla kuvioilla kuviotietojen ja ohjeistusten pohjalta selvästi ymmärretty tiheän aluspuuston rooli kulumisen hillinnän sekä reiteille ja metsäpoluille ohjaamisen kannalta. Läpäisyperiaatteella ymmärrystä tälle pienpuuston koko ajan tärkeämmäksi muuttuvalle roolille ei suunnitelman toimenpiteissä kuitenkaan ole annettu.

Tiheällä ja monilajisella pienpuustolla on selvä rooli varsinkin rehevien metsätyyppien keskeisenä

rakenneosana sekä häiriöherkän eläimistön lisääntymis- ja suojapaikkana. Varsinkin touko-
lokakuussa se on myös tärkeä rakennetekijä metsän tunnun ja lähimaisemien säilyttämisen kannalta
luodessaan näkymäsuojaa metsässä liikkuvien sekä epätoivotuiksi koettujen näkymien (tiet,
rakennetut alueet jne.) väliin.

Suunnitelmassa on myös turhan monia sellaisia tilanteita, joissa esitetään käytännössä
taimikonharvennusta tai pienpuuston hoitoa jonkin metsäisen puistoalueen lähes kaikille
metsikkökuvioille (varoittavina esimerkkeinä ongelmasta Kilon osa-alueen Nuijalanrinne-
Nuijalanpuisto sekä Lansanpuronpuisto, joissa käsittely kattaa kaikki kuviot). Osa
taimikkokuviosta tai niiden osista olisi hyvä kaikilla tällaisilla alueilla jättää mahdollisimman
luontaiseen kehitykseen. Tämä monipuolistaisi kyseisten viheralueiden metsikkörakenteita
tulevaisuudessa sekä säilyttäisi alueilla myös häiriöherkälle eläimistölle tärkeitä erityissuojaisia
metsiköitä.

Niittyalueiden hoito

Niittyalueiden harkittu säilyttäminen ja niiden asianmukainen hoito on tärkeä osa tämänkin
suunnittelualueen viherrakenteen kestävästä hoitosta ja hoidon suunnittelusta. Niittykuvioiden hoidon
osalta suunnitelma on selvästi ylimalkaisempi kuin metsäisten alueiden osalta. On toki myös hyvin
ohjeistettuja tapauksia (mm. Karvasmäen osa-alueen kuvio 139).

Muutamien harkittujen kuvioiden osalta kommentissamme on nostettu esille harkinnanarvoisena
tulevaisuuden kehittämistavoitteena luontaisen metsittymisen salliminen ja kuvioiden hoitoluokan
muutos (luokasta B luokkaan C).

Eräiden aluekokonaisuuksien toimenpiteiden erityiset keventämistarpeet

Kuviokohtaisissa kommentissamme on esitetty jonkin verran muutoksia käytännössä kaikkien
laajempien metsäisten alueiden luonnonhoitoon.

Erityisesti seuraavat laajemmat luontovirkistysalueet hyötyisivät hakkuu- ja hoitoesitysten
olennaisesta keventämisestä ja tarkemmasta ohjaamisesta reunoihin: Friisinmäki-Ruutusmäki,
Veininmetsä, Monikko-Lintuvaaran alue sekä Pellaksenmäki.

Ulkoilureittisuunnitelmien suhde todettuihin luontoarvoihin

Kuviotiedoista hahmottuu hyvin se, kuinka isolle joukolle luontoarvoiltaan merkittäviä kuvioita
kaupunki on suunnittelemassa uusia ulkoilureittejä. Suunnitelman tietoja varsinkin arvokkaista
luontokuvioista on syytä käyttää tulevien reititys suunnitelmien realisoimisessa järkeväksi ja myös
luontoarvojen kannalta toteuttamiskelpoiseksi.

Linnoitusrakennelmien luonnonhoito

Suunnitelmassa on pystytty hyvin tunnistamaan keskeiset metsäisiin linnoitusrakennelma-alueiden
moninaiset luontoarvot sekä linnoitusrakenteiden tarkoituksenmukaiset hoitotarpeet. Useimmiten
kyse on tarpeesta poistaa ajoittain rakenteita haittaava vesakko. Suunnitelmassa on myös tunnistettu

alueiden keskeiset METSO-arvot eivätkä esitetyt hoitolinjaukset ja lahoppuun jätön ohjeistukset yleisesti ottaen estä sitä, että alueilla hoidetaan sekä kulttuuriperintöä että säilytetään ja lisätään METSO- ja lahoppuuarvoja.

Olemme kuitenkin tietoisia metsätyöohjelmien kommentoinnin takia siitä, että Espoon kaupunginmuseon edustajilta on muutamia vuosia sitten välittynyt Kenttäpäällikönpuisto-Sotatuomarinpuiston luontoviheralueen osalta näkemyksiä siitä, että linnoitusrakenteita sisältäville alueille ei tulisi jättää lahoppuuta. Esimerkiksi Helsingin kaupunginmuseolla on lahoppuunjättöasiaan selvästi edistyskellisempi ja kaupungin muiden biodiversiteetti -tavoitteiden kanssa sopuoinnussa oleva linja. Toivomme Espoon kaupungin luonnonhoitoyksikön päivittävän toimintalinjat linnoitusalueille sellaisiksi, että jatkossa alueilta kaadettavat järeämmät puut voidaan pääosin jättää maastoon maalahoppuina joko rakenteiden välisille alueille tai sitten lähialueille. Aina tämä ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, mutta usein on.

Vieraslajitorjunta sekä roskaantumisen ehkäisy

On hyvä, että suunnitelman maastotiedon keruussa on kiinnitetty huomiota myös tiettyjen haitallisten vieraslajien esiintymiseen. Pidämme ongelmallisena sitä, että vain tietyillä niittykuvioilla on esitetty tehtävän vieraslajitorjuntaa kaupungin toimesta.

Kaupungin toimesta järjestetty monivuotinen vieraslajitorjunta on erityisen tarpeen Lintuvaara-Monikon sekä Lähderanta-Kolkekannaksen alueilla, joissa vieraslajiongelman on paikoin karmaiseva.

Varsinkin Lähderanta-Kolkekannaksen alueella on tarvetta vieraslajitorjunnan lisäksi puutarhajätettä kaupungin metsiin vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen ”rajaavien” omakotiasujien ”aikuiskoulutukseen” (informaatiokyltit, sakot).

Keskeneräisen sekä vanhentuneen asemakaavoituksen huomiointi

On hyvä, että suunnitelmassa ei ole lähdetty laajemmassa mitassa ennakoimaan vielä keskeneräisiä kaavahankkeita erilaisilla harvennusluonteisilla valmennushakkuilla. Tämä on vastuullinen ja oikea linja.

Suunnitelma-alueella on jonkin verran sellaisia rakentamiseen historian eri vaiheissa asemakaavoitettuja metsiä, joilla on metsäsuunnitelmassa sekä usein myös liito-oravaselvityksissä tunnistettu merkittäviä luontoarvoja. Osassa tapauksissa kyseessä on useita vuosikymmeniä vanha asemakaava. Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman luontotiedot on syytä huomioida yhtenä aineistona arvioitaessa kyseisten asemakaavojen ajanmukaisuutta, laillisuutta ja päivitystarpeita.

Lisätietoja tarvittaessa Anni Simola puh. 040 5122338

Espoossa 9.6.2021

Espoon ympäristöyhdistys ry

Anni Simola
puheenjohtaja

Kristiina Mod
sihteeri

LIITE. KUVIOKOHTAISET HUOMIOT

VANHAKARTANO

Kuvio 3: Luhta- ja tulvavaikutteinen, raitoja ja pajuja kasvava rantametsäkuvio, joka rajoittuu suoraan Vantaa yleiskaavan Pitkäjärven SL-varaukseen. Kuvio sisältää samoja suojeluarvoja kuin em. suojelualuevaraus. Esitämme kuvion hoitoluokaksi arvometsää (C5), mikä on sen luonteen ja käytön perusteella tarkoituksenmukaisempi kuin ulkoilu- ja virkistysmetsä (C2).

Kuvio 8: Runsaslahopuustoinen korpi on itsessään Espoossa aina niin merkittävä luontokohde, että se kuuluu arvometsien hoitoluokkaan (C5). Suunnitelmassa kuviolle on merkitty maastotarkastus vuodelle 2021, mikä liittyy ilmeisesti epäilyyn leviävästä kirjanpainajatuhosta. Tarkastuksessa on tärkeää erottaa tilanteet, joissa kirjanpainajan runsastuminen merkittävästi eläviä kuusia tappavalle tasolle on mahdollista niistä tilanteista, joissa kyse on normaalista maltillisesta kirjanpainajaelosta. Mikäli kuviolla havaitaan runsaasti merkkejä tuoreesta kirjanpainajaelämästä (= runsaasti toukkien tuoreita syönnösreikiä ja tuoretta toukkapurua merkinä runkoihin kaivautuneista kirjanpainajista), on mahdollisesti perusteita kyseisten ongelmapuiden pikaiseen poimintaan (ennen heinäkuun puoliväliä 2021) ja poiskuljettamiseen. Todennäköisempää tälläkin kuviolla on tilanne, josta tuskin mitään varsinaista kirjanpainajatuhoa minnekään lähiympäristön hyväkuntoisiin kuusiin leviää.

Kuvio 10: Lahopuustoisuuden ja puuston monipuolisuuden takia arvokas METSO I-luokan sekametsä. Arvo nostaa kuvion merkittävä pinta-ala (3,2 ha). Kuvion merkittävät METSO-luontoarvot on syytä tiedostaa myös Espoon pohjois- ja keskiosan yleiskaavan takia keskeytyneissä asemakaavahankkeissa. Tätä informaationvälitystä auttaisi kuvion nostaminen lmh-suunnitelmassa arvometsien hoitoluokkaan (C5). On jossakin määrin häiritsevää, että tällainen luontoarvoiltaan aidosti merkittävä metsäluontokohde puuttuu arvometsistä, joihin on kuitenkin sisällytetty mm. vieressä sijaitseva pieni joutomaan kallionyppylä (kuvio 9).

Kuviolle on esitetty toimenpiteenä pohjoisosan kävelytiehen, tonttiin rajautuvaan osaan sekä alueen läpikulkevien polkujen varsien huonokuntoisiin puihin kohdistuvaa poimintahakkuuta. Esitetty 20 % poimintavolyymi tarkoittaisi maksimissaan useiden satojen järeiden runkojen harvennustyyppistä hakkuuta, missä ei ole mitään järkeä. Toimenpide on syytä rajoittaa vain pohjois- ja koillisosan reunojen ongelmapuihin sekä, tiukemmalla harkinnalla, epävirallisten päämetsäpolkujen varsien konkeloihin ym. Asiaperusteilla kaadettavien puiden määrä lienee muutamia prosentteja kuvion valtapuuston määrästä.

Aitoja turvallisuusongelmia aiheuttavien puiden poiminta on perusteltua tehdä aika nopeasti lmh-suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Mahdolliset laajemmat poimintahakkuut (jos niihin edellä olevasta kritiikistä huolimatta päädytään), on syytä jättää siihen aikaan, kun alueen asemakaava on valmis.

Kuvio 11: Esitetty harvennus ei kuvion puustorakenteella ja ohjeistuksella aiheuttane merkittäviä luonto- tai virkistyshaittoja etenkin pidemmällä tähtäimellä. Vielä pitkään keskeneräisen

asemakaavoituksen takia esitämme kuitenkin toimenpiteen siirtämistä vuoden 2025 jälkeiseen aikaan.

Kuvio 12: Esitetty toimenpide (33 % poimintahakkuu) on osin puutteellisten puustotietojen ja volyymin perusteella poimintahakkuun sijasta melko tavanomainen valtapuuston harvennushakkuu, joten se kannattaa selvyuden vuoksi suunnitelmassa sellaiseksi nimetä.

Vielä pitkään keskeneräisen asemakaavoituksen takia mahdolliset toimenpiteet on ajoituksen osalta syytä sitoa lainvoimaisen asemakaavan olemassaoloon. Siksi esitämme ajoituksen muuttamista vuodesta 2021 vuoteen 2025. Ennen asemakaavoitusta toteutettuna tällainen hakkuu leimautuisi vääjäämättä ns. keskeneräistä kaavoitusta ennakoivaksi hakkuuksi, mikä ei useimpia osallisia ilahduta.

Kuvion puustorakenne vaikuttaa puustotietojen perusteella sen verran monipuoliselta, että sen kehittämistä myös ilman hakkuuta kannattaisi vakavasti harkita, mikäli metsä asemakaavoituksessa lähivirkistysalueena säilyy. Oletettavasti pääosan esitetyistä jatkokehityshyödyistä saisi myös esitettyä (20 %) kevyemmällä harvennuksella.

Kuvio 21: Alueen mahdollisessa hoidossa sekä huonosti harkitussa ulkoilureittisuunnittelussa on syytä tiedostaa myös alueen luhtabiotooppeihin sekä puustoon liittyvät arvot. Ainakin osalla ranta-alueesta olisi kaikki perusteet jatkaa hyvään suuntaan jo edennyttä pajukoitumiskehitystä.

Kuvio 22: Koko ajan pahenevan maapohjan kulumisen ehkäisemiseksi esitämme lähes koko kuviolle esitetyn pienpuuston ryhmittäisestä raivauksesta luopumista tai pienpuuston poiston rajoittamista vain nuorten, elinvoimaisten tammien kasvua haittaavaan muuhun aluspuustoon.

Kuvio 27: Esitetyt toimenpiteet (poiminta ja pienpuuston hoito) ovat tällä kuviolla perusteltavissa. Esitetty poimintahakkuiden volyyymi 20 % tuntuu kuitenkin kohtuuttomalta (= maksimissaan noin 40 järeän rungon kaato) tilanteessa, jossa kyseessä on tonttien ja teiden reunojen huonokuntoisten puiden poiminta. Esitetty pienpuuston hoito kannattaisi rajata jo osin kuluneen maapohjan säästämiseksi sekä reunojen vesakon vähentämiseksi.

Kuvio 32: Merkittäviä metsäluontoarvoja sisältävä kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). On myös osa Espoon LuonTo-selvityksessä esitettyä Pitkäjärven luonnonarvopuistoa (kohde 26). Kuviolle esitetty ongelmapuiden (varsinkin konkelot) alasotto maalahopuksi on perusteltua. Esitetty 20 % poimintavolyyymi on selkeästi ylimitoitettu (=tarkoittaisi maksimimitoituksella harvennushakkuuta, jossa kaadettaisiin yli 60 järeää puuta). Kuvion luontoarvojen takia ohjeistus tulee korjata (alle 5 % poiminta) ja lahopuun jätö ohjeistaa sellaiseksi, että se varmistaa sen, että vähintään pääosa kaadettavista rungoista jää metsään.

Kuvio 33: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvoniitty B5).

Kuvio 35: Kuvio on kaavoitettu valtaosaltaan (noin 2/3) suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvoniitty B5).

Kuvio 36: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvometsä C5).

Kuvio 37: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt

arvoniitty B5).

Kuvio 38: Luontoarvoiltaan itsessäänkin merkittävä kuvio, joka on myös osa Espoon Luonto- selvityksessä määriteltyä Pitkäjärven luonnonarvopuistoa. Alueen luontoarvoihin voi lisätä kuviolta 2011 havaitut (Keijo Savola) huopakäävän (NT) sekä luontoarvojen indikaattorilajit punahäive- ja levykäävän. Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt C5).

Esitetty poimintahakkuu on perusteltu ja samalla myös luontoarvojen ja toteuttamisen kannalta riittävän hyvin ohjeistettu. Esitetyn pienpuuston hoidon vaikutuksia ja kohdentamista kannattaa kuvion kasvillisuudessa jo näkyvän kulumisen takia vielä vakavasti harkita. Etenkin, kun pienpuuston tiheys ei tälläkään hetkellä ole mitenkään poikkeuksellinen tai häiritsevää. Kokonaishyödyt olisivat todennäköisesti suuremmat, mikäli toimenpide rajattaisiin pelkästään siihen pihlajaan (ja vähäisessä määrin kuuseen), joka selvästi haittaa pähkinäpensaita sekä elinkykyisiä nuoria tammia.

Kuvio 39: Luontoarvoiltaan merkittävä kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt C2 ulkoilu- ja virkistysmetsä).

Kuvio 40: Luontoarvoiltaan merkittävä kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt B5 arvoniitty). Tämän reunoiltaan vahvasti metsittyneen luhdan/luhtaisen ex-maatalousmaan keskeiset luontoarvot ovat joka tapauksessa luonteeltaan sellaisia, että niiden säilyminen ja kehitys hyötyy mahdollisimman luontaisesta kehityksestä (= hidas luontainen metsittyminen).

Kuvio 42: Merkittäviä METSO-arvoja omaava kuvio on autiotaloa ja sen lähialuetta lukuun ottamatta kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvometsä C5). Rakennuksen, tien ja pääpolkujen kannalta ongelmalliset puut on perusteltua poimia maalahopuiksi. Kaavallisen suojelustatuksen takia kaiken lahoppuun jättö on syytä ohjeistaa selkeäksi lähtökohdaksi, tarvittaessa hieman syrjään siirtäen. Kuviolta puuttuvat vanhemmat jalopuut ja niihin liittyvät arvot kokonaan, joten sen alueella ei ole erityistä perustetta vaalia nuoria tammia ja vaahteroita (= kaikkialla Espoossa runsastuvia puulajeja). Esitämme siksi pienpuuston hoidosta luopumista, mitä esitystä perustelee osaltaan myös alueen metsien kaavallinen suojelustatus sekä jo havaittu kuvion maapohjan lievä kuluminen.

Kuvio 43: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvometsä C5). Esitetty konkeloiden ja huonokuntoisten polunvarsipuiden poimintahakkuu maapuiksi jättäen on suojelustatuksesta huolimatta perusteltavissa, kunhan lahoppuun jättö ymmärretään kategorisena lähtökohtana. Esitetty 20 % poimintavolyymi lienee kuitenkin työtaturma. Mahdollistaisi tällä kuviolla metsäsuunnitelman kuviotietojen lukujen mukaan yli 70 järeän rungon kaatamisen, mikä tarkoittaisi vaikutukseltaan kuvion valtapuuston harventamista. Poiminta kannattaa maltillistaa.

Kuvio 44: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvoniitty B5).

Kuvio 45: Kuvio on kaavoitettu suojelualueeksi, joten se on syytä osoittaa hoitoluokkaan S (nyt arvoniitty B5).

JÄRVENPERÄ

Kuvio 56: Taimikonharvennus on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin jalopuiden jatkokehityksen kannalta välttämättömään. Syytä ohjeistaa toimenpiteessä kuvion lehtoarvojen kehittymisen kannalta tärkeä tuomien säilyttäminen.

Kuvio 57: Esitetty huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltua. Suunnitelmaan kirjattu poimintavolyymi (20 %) vaikuttaa, kuvion kapeudesta ja sijainnista huolimatta, ylimitoitetulta eli tarkoittaisi käytännössä kuvion harventamista.

Kuvio 60: Kuvion puuston keskeisen tärkeän suojametsäarvon takia on syytä ohjeistaa esitetty pienpuuston raivaus melko kevyeksi ja varmistaa se, että hoitamattomia tiheikköjä jää riittävästi.

Kuvio 65: Puustoltaan jo valmiiksi jossakin määrin eri-ikäisen, vahvasti sekapuustoisien suojametsän harvennus näin voimakkaana (30 % ensiharvennus) aiheuttanee enemmän haittoja kuin hyötyä. Esitämme toimenpiteen keventämistä.

Kuvio 66: Monipuolisten biotooppi- ja puustoarvojen sekä sijainnin (= osa Pitkäjärven arvokasta luontokokonaisuutta) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty kuvion pohjoisosaan rajattu tammien ”täsmähoito” perusteltavissa, muuten pienpuustoa ei kannata erikseen vähentää.

Kuvio 67: Keskeisen tärkeän suojametsäkuvion osalta esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltua. Pienpuuston hoidon osalta nykyinen ohjeistus mahdollistaa kuvion suojaominaisuuksien heikentämisen. Esitämme toimenpiteestä luopumista tai vähintäänkin sen rajaamista lähinnä nuorten mäntyjen kasvumahdollisuuksia turvaavaan täsmähoitoon.

Kuvio 76: Kulumisen hillinnän takia esitetty taimikonhoito kannattaa tehdä tosi harkitusti ja kevyenä keskittyen mieluiten elinkelpoisimpien nuorten mäntyjen sekä tammien kasvuedellytysten turvaamiseen.

Kuvio 81: Ulkoilureittien ja tontinreunojen takia esitetty reunojen ongelmapiiksi katsottujen poiminta on perusteltua. Esitetty, ei mitenkään kohtuuttoman tiheän, pienpuuston hoito kannattaa sen sijaan rajoittaa eteläosan pähkinäpensaiden täsmähoitoon, ulkoilureittien risteyskohtiin sekä reittien lähimetrien mahdolliseen liikavesakkoon.

Kuvio 84: Esitetty 20 % poimintahakkuu vaikuttaa tavoitteeseen (=reunojen huonokuntoisten puiden poisto) nähden turhan rajulta. Oletamme tavoitteen täyttyvän vähäisemmälläkin valtapuuston käsittelyllä.

Kuvio 85: Perusteltu ja selkeästi ohjeistettu poimintatoimenpide Pitkäjärven luontokokonaisuuteen kuuluvalla rantametsäkuviolla.

Kuvio 87: Monipuolinen eri-ikäisrakenteinen sekametsäkuvio ulkoilureitin ja tonttien välillä. Kuviolle on esitetty huonokuntoisten puiden poiminnaksi raskasta (20 %) poimintahakkuuta sekä valtaosan kuviosta kattavaa aluspuuston harvennusta (taimikonharvennus). Toimenpiteiden yhteisvaikutus on asialliseen hoitotarpeeseen nähden turhan suuri. Esitämme poiminnan rajaamista vain aidosti ongelmallisiin reunapuihin sekä aluspuuston osalta reitin lähimetreihin sekä luoteisosan risteysalueeseen.

Kuvio 89: Esitettyjen toimenpiteiden eli poimintahakkuun (20 %) ja taimikonharvennuksen perustelut ja tarkemmat ohjeistukset puuttuvat. Puustotietojen ja kuvion sijainnin perusteella suunnitelmakaudella on epäilemättä perusteita huonokuntoisten reunapuiden poimintaan (ehkei kuitenkin ihan 20 % poimintaan). Puustotietojen perusteella on asiaperusteita myös vähentää alikasvoskuusen määrää ja suhteellista osuutta.

Kuvio 93: Tällä sijainnilla ja kuvion nykytilalla esitetty kuvion luontaisen metsittymisen salliminen on perusteltua. Tulevan kehitystavoitteen voisi huomioida myös hoitoluokissa (nyt B3 eli maisemaniitty ja laidunalue).

Kuvio 95: Esitetty 40 % harvennus ei edusta toimenpiteenä kevyttä harvennushakkuuta, vaan enemmänkin tavanomaista raskaampaa toimenpidettä. Kuvion suojametsäominaisuuksien säilyttämisen näkökulmasta toimenpidettä kannattaisi keventää.

Kuvio 98: Sijainnin ja kuvion nykytilan perusteella esitetty luontaisen metsittymisen salliminen on perusteltua. Tulevan kehitystavoitteen voisi huomioida myös hoitoluokissa (nyt B3 eli maisemaniitty ja laidunalue).

Kuvio 99: Arvokas kosteikkokuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5), nyt hoitoluokkana suojametsä (C3).

Kuvio 101: Esitetty pienpuuston hoito on syytä rajata vain kevyen liikenteen väylän risteyskohtaan sekä aivan väylän lähimetreihin. Nuorten tammien kasvun tukeminen ei tällä vanhemmista tammista vapaalla kuviolla ole riittävä peruste monipuolisen, kulutusta hyvin hillitsevän pienpuuston laajempaan käsittelyyn.

Kuvio 102: Rakenteeltaan ja puustoltaan monipuolinen eri-ikäisrakenteinen sekametsäkuvio. Esitetty pienpuuston hoito on syytä rajata vain kevyen liikenteen väylän risteyskohtaan sekä aivan väylän lähimetreihin.

Kuvio 105: METSO-arvojen, noron sekä asemakaavastatuksen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Lahopuun jätö syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin eli muotoon *jätetään lahopuuta*.

Kuvio 106: Poimintahakkuiden ja pienpuuston hoidon ulottaminen laajemmin kuviolle ei liene aivan asemakaavamääräysten mukaista. Kannattaa ohjeistaa toimenpiteet selkeämmin vain kuvion pohjois- ja itälaidan reuna-alueille.

Kuvio 109: Esitetty poimintahakkuu kannattaa rajata vain reunojen kannalta ongelmallisiin huonokuntoisiin puihin.

Kuvio 114: Puustoltaan (myös aluspuusto) hyvin monipuolinen kuvio. Esitetty pienpuuston harvennus kannattaa rajoittaa vain reunojen lähimetreihin.

Kuvio 122: Turhan iso (1,7 ha), luonteeltaan liian heterogeeninen ja hoitotarpeeltaan turhan vaihteleva kuviointi. Nykykuvio kannattaisi jakaa länsiosan avoimeksi niittykuvioksi ja joenvarren jo nykyisellään puustoiseksi (ja sellaisena jatkossakin säilytettäväksi) kuvioksi. Edelliselle sopii esitetty arvoniityn hoitoluokka, jälkimmäiselle parhaiten arvometsän (C5) hoitoluokka.

Kuvio 124: Esitetty toimenpide eli huonokuntoisten puiden poiminta asutuksen reunametsistä

maalahopuiksi on perusteltua, mutta esitetty poimintavolyymi (20 %) on liioitteleva. Valtapuuston runkolukuun ja kuvion kokoon suhteutettuna mahdollistaisi lähes sadan järeän puun kaadon.

Kuvio 127: Moninaisia luontoarvoja omaava kuvio, jonka alueella on perusteita toteuttaa suunnitelmakaudella esitetty tontteihin ja kävelyteihin rajautuvien osien huonokuntoisten pystypuiden poimintahakkuu. Esitetty 20 % poimintavolyymi on kuitenkin selvästi liioittelua.

Kuvio 130: Esitetty pystyyn kuivahtaneiden järeiden kuusten poiminta kuvion reunoilta on perusteltua. Koska kuvio on arvometsä (C5), on runkojen jättäminen maalahopuiksi syytä kirjoittaa sellaiseen muotoon, joka edellyttää niiden jättämistä maalahopuiksi (nyt muodossa voidaan jättää).

Kuvio 131: Esitetty tonttien reunavyöhykkeen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltua, mutta esitetty poimintavolyymi (20 %) on tarpeettoman raju.

KARVASMÄKI

Kuvio 139: Toteutuksen ja kommentoinnin kannalta selkeästi ohjeistettu niittykuvion hoito, erityiskiitos yksilöidystä vieraslajitorjunnasta.

Kuvio 139.1: Arvokas ja sijaintinsa vuoksi monellakin tapaa herkkä kuvio. Harkittu, suunnitelmassa mainittujen reunojen huonokuntoisten puiden poimintahakkuu maalahopuiksi on perusteltu. Esitetty 20 % poimintavolyymi tuntuu kuitenkin tarpeeseen nähden ylimitoitetulta etenkin huomioiden se, että merkittävä osa kuvioista on muuta kuin reunoja.

Kuvio 141: Luontoarvojen ja suojelualueeseen suoraan liittyvän sijainnin takia hoitoluokka saisi olla arvometsä (C5). Esitetty poimintahakkuu hyvin ohjeistettu.

Kuvio 144: Puustoltaan monipuolinen joenvarsilehto olisi luontevaa nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 162: Monipuolinen joenvarsilehtokuvio kuuluu selvästi Kirkkojärven maakunnallisesti arvokkaaseen luontoalueeseen, joten esitämme sitä suojametsän sijasta arvometsäksi (C5).

LAAKSOLAHTI

Kuvio 164: Esitämme tätä monipuolista lehtokuviota arvometsäksi (C5). Perusteena suunnitelmasta ilmi käyvä puuston monipuolisuus sekä METSO-arvot.

Kuvio 176: Monipuolinen, puuston rakenteeseen, jalopuihin sekä lahoppuuhun liittyviä arvoja sisältävä kuvio. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty rajattu poimintahakkuu on perusteltu, kunhan lahoppuun jättö hoidetaan.

Kuvio 177: Monipuolinen, METSO-arvoja omaava kangasmetsäkuvio, joka on osa laajempaa luontoarvoja omaavien metsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty rajattu poimintahakkuu on perusteltu, kunhan lahoppuun jättö hoidetaan.

Kuvio 178: Hyvän eri-ikäisrakenteen omaava, METSO-arvoja sisältävä metsikkökuvio keskellä vastaavien metsien muodostamaa usean hehtaarin kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Vuoden 1988 asemakaava on selvästi vanhentunut mm. luontoarvojen vaalimisvelvoitteen

näkökulmasta. Kuviolle esitetty rajoitettu poiminta on ilmeisen perusteltu ja riittävän selkeästi ohjeistettu.

Kuvio 179: Monipuolinen, METSO-arvoja omaava kangasmetsäkuvio, joka on osa laajempaa luontoarvoja omaavien metsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Vuoden 1988 asemakaava on selvästi vanhentunut mm. luontoarvojen vaalimisvelvoitteen näkökulmasta. Kuviolle esitetty rajoitettu poiminta on ilmeisen perusteltu ja riittävän selkeästi ohjeistettu.

Kuvio 183: Merkittävien METSO-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Vuoden 1988 asemakaava on selvästi vanhentunut.

Kuvio 184: Merkittävien METSO-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Vuoden 1988 asemakaava on selvästi vanhentunut.

Kuvio 190: Esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poiminta on puuston tilan perusteella perusteltua. Esitetty 20 % poimintavolyymi tuntuu kuitenkin oudon korkealta, tarkoittaisihan se maksimissaan lähes 70 järeän puun kaatoa tältä hehtaarin kokoiselta kuviolta.

Kuvio 196: Kuvio muodostaa Espoon LuonTo-selvityksessä arvokkaaksi todetun Jupperin kalkkikaivoksen (kohde 70, 0,6 ha) arvokkaan luontokohteen länsiosan. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Esitetty pienpuuston hoito lisää jo muutenkin kulumisesta kärsivän luontokohteen maapohjan kulutusta, joten esitämme siitä luopumista.

Kuvio 197: Kohtalaisia METSO-arvoja omaava kuvio, jonka länsiosa on lisäksi osa Espoon LuonTo-selvityksessä arvokkaaksi todettua Jupperin kalkkikaivosta (kohde 70, 0,6 ha). Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty asuintonttien reunojen huonokuntoisten puiden poimintaa (20 % poimintavolyymi) sekä pienpuuston hoitoa ”*raivaamalla hyvin kasvuun lähteneiden puiden ympärille tilaa*”. Reunan huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltua, mutta esitetty volyymi on selvästi liian korkea. Pienpuuston hoitotarvetta ei ole riittävässä määrin perusteltu eikä toimenpidettä ohjeistettu, joten esitämme siitä luopumista. Kuvion nykyinen melko tiheä aluspuusto ohjaa joka tapauksessa kuviolla tapahtuvaa liikkumista nykypoluille, joten sen vähentäminen lisäisi kasvillisuuden ei-toivottua kulumista.

Kuvio 201: Säännöllisen tulvavaikutteinen pajuvaltainen lehto on osa Pitkäjärven arvokasta luontokokonaisuutta, joka on todettu merkittäväksi myös Espoon LuonTo-selvityksessä. Esitämme biotooppina harvinaista kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 202: Moninaisten METSO-arvojen sekä varttuneen tammen ja vaahteran merkittävä määrän takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetyt toimenpiteet (poimintahakkuu sekä pienpuuston hoito) ovat perusteltuja ja riittävän hyvin ohjeistettuja kuvion arvojen säilyttämisen ja lisäämisen kannalta.

Kuvio 203: Monipuolinen sekametsäkuvio, joka on osa Pitkäjärven eteläpuolista arvokasta metsäkokonaisuutta. Kuviolla on erityisarvoa järeiden tammien ja vaahteroiden takia. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 204: Monipuolinen, moninaisia luontoarvoja sisältävä sekametsäkuvio, joka sisältää myös järveen laskevaa rinnelehtoa. Kuvio on myös osa Espoon LuonTo-selvityksessä rajattua Pitkäjärven

luonnonarvopuistoa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty toimenpiteinä alueellisesti kohdentamatonta huonokuntoisten puiden poistamista (20 %) sekä pienpuuston hoitoa, jossa ”*raivataan pihlajavesakkoa pähkinäpensaiden ja alikasvoksen kuusten ympäriltä kasvutilan varmistamiseksi*”. Esitetty poimintahakkuu on perusteltu, mutta esitetty volyyymi lienee ylimitoitettu suhteessa siihen järeän huonokuntoisen puuston määrään, jolla on aitoja riskejä kaatua reitille tai lounaisreunan tontille tai urheilualueelle. Kuvion kulumisongelman hillinnän takia luonnoksessa esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajata selkeästi vain siihen rajalliseen määrään pihlajavesakkoa, joka olennaisesti haittaa elinkelpoisia pähkinäpensaita tai tunkee reitille.

Kuvio 206: Kuviolla on hyvät perusteet huolehtia nuorten tammien ja metsälehmusten kasvutilasta esitetyllä pienpuuston hoidolla. Perusteena kuvion sijainti osana yhtä Espoon merkittävintä jalopuustoisten lehto- ja kangasmetsien keskittymää sekä kuviolla, jolla kasvaa myös varttuneempia tammia.

Kuvio 207: Pitkäjärven monipuolinen rantalehtokuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Ulkoilureitin kannalta ongelmallisten huonokuntoisten kookkaiden kuusten poiminta on perusteltu (liito-orava ja lahopuun jätö huomioiden). Esitetty 20 % poimintavolyymi vaikuttaa turhan korkealta etenkin, kun huomioi, että kuuset muodostavat vain osan kuvion järeästä puustosta.

Kuvio 211: Toinen Harjurinteen paremmista METSO II-luokan kitumaan kalliometsäkuvioista sopisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 215: Moninaisia luontoarvoja sisältävä Pitkäjärven rantalehtokuvio on perusteltua nostaa suunnitelmassa arvometsien (C5) hoitoluokkaan.

Kuvio 222: Pienpuuston hoito kannattaa tällä erityisen kulutusherkällä kuviolla rajata lähinnä ulkoilureittien käyttöä haittaavan vesakon poistamiseen. Esitetty poimintahakkuu on toimenpiteenä hyvin perusteltu.

Kuvio 224: Esitetty pienpuuston hoito on luonnonhoidollisesta näkökulmasta hyvin perusteltu.

Kuvio 226: Kuvion sijainnin, vähäisen käytön ja suojamerkityksen takia esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajoittaa vain reunoille tursuavaan vesakkoon.

Kuvio 231: Puustoltaan monipuolinen, METSO-arvoja omaava lehto, joka on samalla osa Espoon LuonTo-selvityksessä esitettyä Pitkäjärven luonnonarvopuistoa. Kuviolle on esitetty toimenpiteinä pystylahojen kuusien ja leppien poimintaa (20 %) ulkoilureitin, tien ja tonttien reunoilta sekä pienpuuston raivausta tammien ja alikasvoksen elinvoimaisten ympäriltä. Esitetty poimintahakkuu on reunojen määrän ja puuston tilan takia perusteltu, mutta 20 % poimintavolyymi vaikuttaa kovin korkealta (= lähes 50 puuta maksimissaan). Volyyimia kannattaa vielä miettiä sekä lisätä poistettaviin puihin kuvion muutamat pihdat (=haitallinen, leviävä vieraslaji). Lahopuun jätö on myös syytä ohjeistaa (sopivat hyvin kuviolle). Pienpuustoa on kuviolla sen verran runsaasti, että pihlajan ja kuusen osuutta voi hyvin hieman vähentää tammien ja muiden puiden hyväksi. Kannattaa kuitenkin jättää tiheikköjä myös muualle kuin noron ympärille.

Kuvio 232: Erittäin arvokas jalopuustoinen lehtokuvio, joka on syystäkin osoitettu arvometsäksi. Pensaskerroksen tiheyden ja kuvion merkittävien jalopuuarvojen takia esitetty pienpuuston hoito on hyvin perusteltu. Myös esitetty tienvarren huonokuntoisten puiden poiminta suunnitelmakaudella

perusteltua, kannattaa kuitenkin ohjeistaa lahopuun jätto.

Kuvio 239: Nuorten tammien kasvua helpottava pienpuuston hoito on tällä kuviolla perusteltu. Kannattaa pyrkiä poistamaan myös kaikenikäiset pihdat, joiden leviäminen Lähderannan arvometsiin on epätoivottavaa.

Kuvio 240: Vanhapuustoinen, puulajisuhteiden ja puuston rakenteen puolesta monipuolinen sekametsäkuvio Lähderanta-tien kupeessa. Osa Pitkäjärven lounaispuolista luontoarvoiltaan merkittävien metsien kokonaisuutta. Ilmeisesti suunnitelmassa mainittu asemakaavan Y-varaus pohjautuu vuoden 1972 asemakaavaan? Jos näin, niin varaus on syytä kaavallisesti nähdä vanhentuneena tai vähintäänkin uutta vakavaa kokonaisharkintaa vaativana.

Kuviolle on esitetty toimenpiteinä tien varren huonokuntoisten lehtipuiden poimintaa sekä vesakon raivausta pienpuuston kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Poimintahakkuu on perusteltu, kunhan lahopuun jätto ohjeistetaan. Pienpuuston määrä on sen verran maltillinen, että kyseinen toimenpide kannattaa rajata vain tien reunaan.

Kuvio 246: Osa Palomäen metsän luonnontilaisen kaltaisten metsien kokonaisuutta yhdessä kuvioden 257, 258 ja 267 kanssa sekä itsessään hyvä METSO II-luokan kangasmetsäkuvio. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 253: Luontoarvojen ja puuston monipuolisuuden puolesta keskivertoa selvästi parempi Harjurinteen kalliometsäkuvio sopisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 255: Moninaisia luontoarvoja omaava vanha sekametsäkuvio, joka on lisäksi osa Veinin Sienimetsän arvokasta metsäluontokokonaisuutta (muut kuvat 256, 265 ja 266). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 256: Tällä Veinin Sienimetsän kuviolla on merkittävä määrä pähkinäpensaita, jolloin täyttäneen luonnonsuojelulain 29 § luontotyyppikriteerit. Kuviolla on myös muita luontoarvoja (mm. osa liito-oravan elinympäristöä) Lisäksi se sijaitsee muiden luontoarvoja omaavien metsien yhteydessä (kuvat 255, 265 ja 266). Em. perusteilla esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 257: Osa Palomäen arvokasta vanhapuustoista metsäkokonaisuutta yhdessä kuvioden 246, 258 ja 267 kanssa. Moninaisten luontoarvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Suunnitelmassa ehdotettu tienvarren huonokuntoisten puiden poiminta lahopuuksi on toimenpiteenä perusteltu, mutta esitetty 20 % poimintavolyymi lienee ylimitoitettu varsinaiseen toimenpidetarpeeseen nähden.

Kuvio 258: Osa Palomäen metsän luonnontilaisen kaltaisten metsien kokonaisuutta yhdessä kuvioden 246, 257 ja 267 kanssa sekä itsessään hyvä METSO II-luokan kalliometsäkuvio. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 262: Aikanaan poimittavista huonokuntoisista puista osa kannattaa ohjeistaa jätettäväksi maalahopuiksi, mikä osaltaan lisää tänä Kuttulammenpuiston ydinkuvion luontoarvoja.

Kuvio 266: Veinin Sienimetsän rakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen hyvä METSO II-luokan kangasmetsäkuvio. Liittyy idässä muihin luontoarvoja omaaviin metsäkuviioihin (255, 256 ja 265). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty tontin reunojen huonokuntoisten puiden poiminta

lahopuuksi on perusteltua, alueella kulkevien perusmetsäpolkujen reunoilta kannattaa kaataa korkeintaan kaikkein ilmeisimmät ongelmapuut.

Kuvio 267: Osa Palomäen metsän luonnontilaisen kaltaisten metsien kokonaisuutta yhdessä kuvioiden 246, 257 ja 258 kanssa sekä itsessään hyvä METSO I-luokan karumman kangasmetsän kuvio. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty toimenpiteenä tonttien reunan huonokuntoisten puiden poimintaa (10 %) maalahopuuksi, mikä on perusteltua ja kuvion luontoarvojen kannalta riittävän ohjeistettua. Huonokuntoisten, tonttien reuna-alueella olevien ongelmapuiden määrä on joka tapauksessa selvästi vähemmän kuin kymmenesosa kuvion valtapuiden kokonaismäärästä.

Kuvio 268: Kuvion pienpuusto ei ole kohtuuttoman tiheä, se on luonteeltaan melko monipuolinen ja kuvion näkymäsuoja-arvoon sopiva, joten esitämme ehdotetusta koko kuvion pienpuuston hoidosta luopumista.

Kuvio 272: METSO I-luokan lehtipuuvaltainen sekametsä, joka on samalla osa Pitkäjärven etelärannan arvokasta metsäkokonaisuutta. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 275: Aikanaan poimittavista huonokuntoisista puista osa kannattaa ohjeistaa jätettäväksi maalahopuuksi, mikä hieman lisäisi tämän Kuttulammenpuiston kuvion luontoarvoja.

Kuvio 276: Suunnitelmassa ei ole kunnolla perusteltu koko kuvion pienpuuston hoidon hyötyjä eikä myöskään ohjeistettu toimenpidettä. Jos toimenpide-esitys pohjautuu alueen puistosuunnitelmaan, kannattaisi päivittää sen esitykset ennen jatkototeuttamista sellaisiksi, että myös luonnon monimuotoisuus (mm. tiheikköjen säilyttäminen) huomioitaisiin.

Kuvio 277: Kuviotietojen perusteella lienee Kuttulammenpuiston metsäisiltä luontoarvoiltaan merkittävin kuvio, jos arvoja ei ole puistosuunnitelman toteutuksella 2020 pilattu. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty pienpuuston laajempi käsittely kannattaa rajata vain reittien lähimetreihin.

Kuvio 279: Esitetty 20 % poimintahakkuu vaikuttaa hieman ylimitoitetulta, jos tarkoituksena on kaataa lähinnä reunojen huonokuntoisia puita samalla huolehtien kuvion liito-orava-arvojen säilymisestä. Pienpuuston hoidonkin osalta kannattaisi rajata toimenpide vain reuna-alueille (järeiden haapojen ympäristöt sielläkin säästäen).

Kuvio 280: Kuvion liito-orava-arvojen, aluspuuston haapakuusivaltaisuuden sekä aluspuuston kohtuuttomuutta kaihtavan tiheyden vuoksi esitämme pienpuuston hoidon rajaamista vain reunoille.

Kuvio 281: Harvennushakkuulla aikaansaadun turhan harvan valtapuuston lisäksi ei ole erityisen järkevää tavoitella esitetyllä tavalla harvahkoa aluspuustoa. Varma keino edistää mm. maapohjan kulumista. Esitämme pienpuuston hoidosta luopumista tai vaihtoehtoisesti sen rajoittamista tonttien (sekä mahdollisen uuden ulkoilureitin) reunoille.

Kuvio 282: METSO I-luokan kuusivaltainen sekametsä, joka on samalla osa Pitkäjärven etelärannan arvokasta metsäkokonaisuutta. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 287: Tällekin kuviolla kannattaa jättää jonkin verran tiheikköjä huomioiden myös sen, että suunnitelmassa esitetään taimikon tai nuoren puuston harvennuksia kaikkiin päiväkodin ympäristön

nuoriin metsiin.

Kuvio 289: Kuvion sijainnin ja luonteen (reunoilta jo metsittynyt) vuoksi hoitotavoitteeksi kannattaisi harkita luontaista metsittymistä, jolloin hoitoluokaksi olisi sopivin C1 (nyt B5). Jos esitetään arvoniityksi, kuuluisi suunnitelmassa esittää perustelut sekä hoito-ohjeet, joilla niittyluonnetta jatkossa ylläpidetään.

Kuvio 290: Esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajata selkeämmin reunoihin, jolloin kuvion keskiosa jäisi luonnonmukaiseen kehitykseen.

Kuvio 294: Huomattavan monipuulajisesta taimikosta osa kannattaisi jättää kehittymään ilman hoitoa, jolloin monipuolistaisi jatkossa paitsi tätä kuviota myös muuten laajemminkin harvennettavaksi esitettävää lähialuetta.

Kuvio 296: Pitkjärven luontoarvopuistoon kuuluva METSO I-luokan lehtipuuvaltainen lehtokuvio on syytä nostaa arvometsien (C5) hoitoluokkaan. Reitin reunavyöhykkeen huonokuntoisten puiden poimintahakkuu on suunnitelmakaudella perusteltavissa, runkojen jättäminen maalahopuiksi tai tekopötkelöiksi syytä ohjeistaa.

Kuvio 299: METSO I-luokan puustoltaan melko monipuolinen vanhan metsän kuvio on esitetty harvennettavaksi (20 %). Luontoarvojen takia esitämme toimenpiteen muuttamista reunojen huonokuntoisten puiden poimintahakkuuksi (10 %). Valtapuuston maltillisen nykytiheyden ei pitäisi olla erityinen ongelma alikasvoksen kehittymisen kannalta.

Kuvio 300: Kuviolle keskittyä huomattava määrä erilaisia luontoarvoja ja lisäksi se on selkeä osa Espoon LuonTo-selvityksessä rajattua Pitkjärven luontoarvopuistoa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 301: Suunnitelmassa yksilöidyillä luontoarvoperusteilla tämä Pitkjärven luontoarvopuistoon elimellisesti kuuluva METSO I-luokan kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 302: Mikäli kuviolla on todella tarkoitus toteuttaa jopa 30 % valtapuustosta poistava hakkuu, niin nimikkeeksi kannattaa selvyiden vuoksi muuttaa poimintahakkuun sijasta harvennushakkuu. Kuvion sijainti on sellainen, että kuvion keski- ja pohjoisosa on luonteva huonokuntoisten puiden poimintakohde jokaisella tulevilla suunnitelmakaudella.

Kuvio 305: Kuvion suojametsäluonteen huomioiden puuston rakenne vaikuttaa jo nyt rakenteen, puulajisuhteiden ja puuston tiheyden osalta sopivalta silleen jättämisen kannalta. Esitämme esitetystä pienpuuston ryhmittäisestä raivaamisesta luopumista.

Kuvio 306: Vanhapuustoinen METSO I-luokan sekametsikkö, joka on samalla osa Pitkjärven luontoarvopuiston arvokasta luontokokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 308: Kuvion sijainnin takia kannattaisi rajata esitetty pienpuuston hoito vain pähkinäpensaiden täsmähoitoon sekä mahdolliseen reunojen ongelmavesakon poistoon.

Kuvio 309: Kaksijaksoinen, puulajisuhteiltaan monipuolinen metsikkö sopisi reunoja lukuun ottamatta jätettäväksi myös pienpuustoltaan tiheäksi. Vähintään kannattaa ohjeistaa jättämään kuvion keskiosa toimenpiteen ulkopuolelle, jolloin lopputulos takaa pidemmällä tähtäimellä vaihtelevammat puustorakenteet. Syytä tunnistaa myös suunnitelmassa luotu, metsien

monimuotoisuuden ja vaihtelevuuden kannalta epätoivottu tilanne, jossa kaikki Kuusinevantien lounaispuoliset Veininmäen nuoripuustoiset metsiköt on tarkoitus harventaa yhden suunnitelmakauden puitteissa.

Kuvio 312: Lippajärven suojelualueeseen suoraan liittyvä luontoarvoiltaan merkittävä tulva- ja luhtabiotooppi. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 314: Kuvion jättipalsamiongelma pitäisi ottaa kaupungin hoitoon. Edellyttää myös puuttumista puutarhajätteen tuontiin.

Kuvio 316: Lippajärven ranta-alueen arvometsään esitetty poimintahakkuu on riittävässä määrin perusteltu ja ohjeistettu. Toimenpiteeksi voisi lisätä myös jättipalsamin torjunnan.

Kuvio 320: Esitämme tämän Lippajärven suojelualueeseen suoraan liittyvän, merkittäviä luontoarvoja sisältävän rantalehdon siirtämistä arvometsien (C5) hoitoluokkaan.

Kuvio 321: Kuvion sijainti, suojametsäarvo (varsinkin näkymäsuoja) sekä puuston tila antavat hyvät perusteet jättää kuvion monipuolinen, ei mitenkään kohtuuttoman tiheä aluspuusto luontaiseen kehitykseen. Esitämme pienpuuston hoidosta luopumista.

LIPPAJÄRVI

Kuvio 326: Luontaisesti hiljalleen metsittyvän entisen rantaniittykuvion kohdalla kannattaisi vakavasti miettiä tulevaisuustavoitteena luontaisen metsittymisen sallimista. Nyt kuvion hoitoluokaksi on esitettyarvoniittyä, mikä edellyttäneekä säilyneitä niittyluontoarvoja (onko?) sekä jonkinasteista esitystä tulevasta hoidosta (ei esitetty).

Kuvio 328: Kuvion moninaisten luontoarvojen, hyvän lahoppuunlisäämispotentiaalini (= käyttö, sijainti, kaadettavat puut lehtipuita) sekä arvometsästatukseni takia lahoppuun jättö on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 329: Hakkuu- ja hoitotoimenpidekartoilla ei ole esitetty kuviolle toimenpiteitä, mutta kuviotietojen lisätiedot-kohdassa on silti ehdotus huonokuntoisten puiden poimintahakkuusta sekä koko kuvion pienpuuston käsittelystä. Maininta jälkimmäisestä toimenpiteestä syytä poistaa (ei asiaperusteita). Poimintahakkuun osalta on syytä tarkistaa se, onko kuviolla ongelmallisia tai sellaiseksi suunnitelmakauden aikana todennäköisesti kehittyviä puita, joiden takia poiminta olisi perusteltu.

Kuvio 330: Hakkuu- ja hoitotoimenpidekartoilla ei ole esitetty kuviolle toimenpiteitä, mutta kuviotietojen lisätiedot-kohdassa on silti ehdotus ulkoilureitin huonokuntoisten puiden poimintahakkuusta sekä koko kuvion pienpuuston käsittelystä. Pienpuuston hoidolle ei liene erityisiä perusteita ainakaan reitin lähimetricien ulkopuolisella osalla, joten maininta kannattaa poistaa (tai rajata toimenpide reitin lähialueeseen). Kuviolla sen kosteapohjaisuuden takia kasvavia pajuja kannattaa säästää jo niiden pölyttäjähöynteismerkityksen takia. Poimintahakkuun osalta on syytä tarkistaa se, onko kuviolla ongelmallisia tai sellaisiksi todennäköisesti kehittyviä puita, joiden takia poiminta olisi perusteltu.

Kuvio 331: Hakkuu- ja hoitotoimenpidekartoilla ei ole esitetty kuviolle toimenpiteitä, mutta kuviotietojen lisätiedot-kohtaan on jäänyt ehdotus parin reitin varren huonokuntoisen puun

poimintahakkuusta sekä koko kuvion kevyestä pienpuuston käsittelystä. Ainakin maininta jälkimmäisestä on syytä poistaa (ei asiaperusteita toimenpiteelle).

Kuvio 332: Monipuolinen sekametsälehto, jolle ei ole toimenpidekartoilla esitetty hakkuu- tai hoitotoimia. Kuviotietojen Lisätiedot-kohdassa on kuitenkin esitetty huonokuntoisten puiden poimintaa ja pienpuuston käsittelyä. Kuviolla on tällä hetkellä sen verran vähän pienpuustoa, että sen vähentämiselle ei ole perusteita. Maininta toimenpiteestä on syytä poistaa tekstistä.

Kuvio 334: Esitetty taimikonharvennus tuskin toimii keinona vähentää puutarhajätteen tuontia kuviolle. Jos harvennetaan, niin on syytä ohjeistaa ainakin kuviolla kasvavien metsälehmüksien erityishuomiointi.

Kuvio 337: Kuviolle ei ole esitetty toimenpidekartoilla toimenpidettä, mutta kuviotietojen lisätietokohtaan on jäänyt harvennusesitys. Esitys kannattaa poistaa. Harkintaan kuviolla kasvavien muutamien pihtojen poistaminen.

Kuvio 338: Kuviotiedot vaikuttavat tämän kuvion osalta keskeneräisiltä.

Kuvio 339: Lippajärven suojelualueeseen suoraan rajoittuva monipuolinen, merkittäviä luontoarvoja omaava rantalehto. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Kuviolle on syytä lisätä luonnonhoidolliseksi toimenpiteeksi pihtojen poisto.

Kuvio 341: Puulajisuhteiden ja puuston rakenteen puolesta monipuolinen sekametsikkö Jahtimetsän suojelualan kyljessä. Kuvio kannattaa jättää kehittymään mahdollisimman luonnontilassa. Esitetylle pienpuuston hoidolle ei ole erityisiä perusteita, joten esitämme siitä luopumista. Pihtojen (joita luultavasti myös aluspuustosta) poisto vakavaan harkintaan.

Kuvio 343: Puustoltaan monipuolinen rinnelehtokuvio Jahtimetsän suojelualan kupeessa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 345: Merkittäviä METSO-arvoja omaava vanhan metsän kuvio suojelualan kupeessa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty asutuksen reunan ongelmapihtojen poiminta maalahopuiksi perusteltu ja selkeästi ohjeistettu.

Kuvio 346: Monipuolisten luontoarvojen sekä sijainnin (rajautuu Tammimäen suojeltuun luontotyypin) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Jättipalsamin poisto syytä kirjata kuvion luonnonhoitotoimenpiteeksi. Esitetty poimintahakkuu perusteltu ja riittävässä määrin ohjeistettu.

Kuvio 352: Merkittäviä METSO-arvoja omaava, maatalousmaalle luontaisesti kehittynyt sekametsälehto Jahtimetsän suojelualan kupeessa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Suunnitelmassa kuviolle on esitetty tonttien, ulkoilureitin ja tien varren huonokuntoisten ja kallellaan olevien puiden poimintaa. Esitetty poimintahakkuu on perusteltu, mutta esitetty 20 % poimintavolyymi on liioittelua. Lahopuun jättö on tällä kuviolla nopein tapa lisätä luontoarvoja, harkiten sijoitettuna voi myös vähentää epätoivottua maapohjan kulumista.

Kuvio 355: Toimenpiteeksi on syytä kirjata jättipalsamin poisto.

Kuvio 357: Levittäytyvä vieraslaji pihta kannattaa pyrkiä poistamaan kuviolta. Sijainnin, monipuolisen puuston sekä METSO-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 367: Esitetty poimintahakkuu (30 %) kannattaa kohdentaa vain niihin kuusiin, jotka ovat reitin tai tontin reunan kannalta ongelmallisia sekä niihin kuusiin, joissa on kesällä 2021 tuoretta kirjanpainaajelämää. Muiden, kirjanpainajan kannalta jo toissijaisiksi muuttuneiden puiden poistamiseen, ei kannata ryhtyä vanhojen syönnösten perusteella.

Kuvio 374: Esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajata vain ulkoilureittien ja kuvion eteläosan leikkipuuston lähivesakon vähentämiseen. Muualla kuviolla määrältään maltillisesta nykyvesakosta on selvää hyötyä maapohjan kulumisen hillinnän kannalta.

VIHERLAAKSO

Kuvio 380: Jättipalsamin torjunta on perusteltua lisätä toimenpiteeksi.

Kuvio 384: Lahopuun jätö syytä ohjeistaa.

Kuvio 394: Tällä jo osin lievästi kuluneella reunametsäkuviolla kannattaisi suosia tiheää, kulkemista aidosti poluille ja reiteille ohjaavaa pienpuuston rakennetta. Kuviolta puuttuvat vanhemmat tammets, joten erityistä perustetta nuorten tammien kasvutilan erityisturvaamiseen ei ole. Esitämme koko kuviolle ulottuvaksi tarkoitettun pienpuuston vähentämisen rajoittamista lähinnä ulkoilureittien reunoihin. Lisäksi kuviolta kannattaisi ohjeistaa poistettavaksi kaikki nuoret ja varttuvat pihdat.

Kuvio 397: Tällä jo valmiiksi lievästi kuluneella kuviolla kannattaisi rajata esitetty pienpuuston hoito reittien reunoihin. Kuvion pienpuusto on lisäksi melko monilajista eikä edes kohtuuttoman tiheällä tilarakenteella kasvavaa.

Kuvio 408: Huomattavan kulutuspaheen takia kannattaa rajata pienpuuston hoito vain siihen osaan aluspuustosta, joka haittaa vakiintuneiden polkujen käyttöä.

Kuvio 409: Kuviolle on kuviotietojen Lisätiedot-kohdan mukaan esitetty huonokuntoisten puiden poimintaa, lähekkäin kasvavien puuryhmien väljennystä (=harvennus) sekä pienpuuston hoitoa, joita ei ole kuitenkaan esitetty toimenpidekartoilla. Kuviotietojen ja kuvion sijainnin perusteella toimenpiteistä perustelluilta vaikuttavat lähinnä poimintahakkuu sekä länsilaidan muurille kasvaneen pienpuuston poisto.

Kuvio 410: Kuvio on osa Karametsän pähkinäpensaslehtoa (LuonTo-kohde 89), jolla on merkitystä pähkinäpensaiden ohella myös metsälehmusten ja vaahteroiden suojelulle. Juuri tällä kuviolla (kuten ei myöskään lähikuvioilla) ei sen sijaan ole erityistä merkitystä tammien suojelulle, koska varttuneet ja vanhat tammets puuttuvat kokonaan. Kuviolle esitetty pienpuuston hoito toteutuu helposti tavalla, josta on haittaa kuvion puuston monilajisuudelle sekä kuvion pienpuuston luomalle kulumissuojalle. Esitämme, että toimenpide muutetaan pähkinäpensaiden täsmähoidoksi sekä ulkoilureittien reunan ja risteyskohtien mahdollisen liiallisen pienpuuston vähentämiseksi. Mikäli luoteispään kuolleet puut katsotaan tarpeelliseksi kaataa, kannattaa ohjeistaa jättämään ainakin osa maalahopuiksi.

Kuvio 412: Moninaisten luontoarvojen ja sijainnin takia esitämme tätä Lippajärven suojelualueeseen suoraan liittyvää kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 413: Sijainnista johtuvan tavanomaista suuremman kulumispaheen rajoittamiseksi kuvion

pienpuuston kannattaa antaa kasvaa mahdollisimman tiheänä. Esitämme ehdotetusta pienpuuston hoidosta luopumista ainakin kuvion keskiosassa.

Kuvio 415: Kuviolle on kuviotietojen Lisätiedot-kohdan mukaan esitetty huonokuntoisten puiden poimintaa sekä pienpuuston hoitoa, joita ei ole kuitenkaan esitetty toimenpidekartoilla. Kuviotietojen ja kuvion sijainnin perusteella esitetty pienpuuston osittainen raivaus ei vaikuta erityisen perustellulta, joten toimenpidemaininta on syytä poistaa.

Kuvio 416: Kuviotietojen kuvauksen ja puulajitietojen perusteella esitetty 20 % poiminta kuulostaa turhan raskaalta. Sinänsä huonokuntoisten puiden poiminta säännöllisesti tältä kuviolta on kaikin puolin perusteltua. Kaadetut puut sopivat hyvin myös leikkikäyttöön. Maapohjan kuluneisuusongelmaa ei kannata pahentaa pienpuuston vähentämisellä, joten esitämme pienpuuston hoidosta luopumista.

Kuvio 420: Lahopuustoinen, puustoltaan luonnontilaisen kaltainen kalliomännikkö sopisi hyvin arvometsäksi (C5), joten esitämme siksi.

Kuvio 422: Pienpuuston tiheys ja koostumus on tälläkin kuviolla ihan sopiva silleen jättämisen kannalta. Esitämme esitetystä pienpuuston hoidosta luopumista tai vaihtoehtoisesti sen rajaamista ulkoilureitin reunaan.

Kuvio 424: Suunnittelussa todettujen METSO-arvojen ja sijainnin takia esitämme tätä Lippajärven suojelualueeseen suoraan liittyvää kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 429: Kulumisen hillinnän takia kannattaa tehdä esitetty taimikonhoito hyvin kevyenä huolehtien lähinnä siitä, että nuoret männyt ja muut liiallisesta pihlajavesakosta vakavammin kärsivät puulajit säilyvät riittävässä määrin elinkykyisinä.

Kuvio 431: Tämä suunnitelma-alueella vähälukuisten karumpien kangasmetsien vanhapuustoinen edustaja sopisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 434: Toimenpidekuvauksen ja esitetyn volyymin (40 %) perusteella kuviolle esitetty toimenpide vaikuttaisi valtapuuston osalta olevan enemmän harvennushakkuu kuin poimintahakkuu, joten nimi kannattaa muuttaa.

Kuvio 437: Puustoltaan luonnontilaisen kaltaista tuoretta ja kuivahkoa kangasta, joka liittyy eteläpuolelta arvokkaaseen kalliometsäkuvioon 447 ja rämekuvioon 440. Kuviolla merkittäviä METSO-arvoja. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Kuviolle esitetyt poimintahakkuu ja pienpuuston hoito ovat perusteltuja ja esimerkillisen hyvin rajattuja kohdentumisen osalta sekä ohjeistettuja toteutuksen osalta.

Kuvio 439: Runsaasti erilaisia luontoarvoja sisältävä, suoraan Lippajärven suojelualueeseen rajautuva lehtometsikkö on syytä nostaa arvometsien (C5) hoitoluokkaan. Kuvion luonnonhoitotoimenpiteisiin esitetään lisättäväksi jättipalsamin torjunta.

Kuvio 441: METSO-arvoja omaava mäntyvaltainen eri-ikäisrakenteinen, lahopuustoinen sekametsä. Osa Viherkallionpuisto-Karamäen METSO-arvoja omaavien metsien kokonaisuutta (kuvioiden 437, 440, 447 ja 463 kanssa).

Kuvio 443: Lippajärven luonnonsuojelualueeseen suoraan liittyvä, monipuolisesti erilaisia

luontoarvoja sisältävä kuvio. Kuviolle on esitetty perusteltua huonokuntoisten puiden poimintaa (lahopuuta jättäen) ulkoilureitin reunaan sekä vähemmän perusteltua pienpuuston hoitoa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5) ja lisäksi pienpuuston hoidon rajoittamista ulkoilureitin varren käsittelyyn, laiturin kohdan näkymän avaamiseen sekä kuvion halki kulkevan polun käyttöä haittaavan (eli polulle tunkevan) pienpuuston poistoon.

Kuvio 446: Esitetty 20 % poiminta mahdollistaisi raskaimmillaan noin 35 järeän puun kaadon. Oletettavasti selvästi kevyemmällä toimenpiteellä saataisiin huonokuntoiset ongelmapuut rajatuilta osilta kuviota hoidettua. Jokunen runko näistä on syytä ohjeistaa jätettäväksi lahoppuiksi.

Kuvio 447: Viherkallionpuisto-Karamäen luonnonsuojelubiologisesti arvokkain kalliometsäkuvio sisältää monipuolisesti vaihtelevaa kalliomaiden ja kallioisten karujen kangasmetsien mosaiikkia, luonnontilaisen kaltaista eri-ikäisrakenteista puustoa sekä merkittävästi myös lahoppuuta. Samaa arvokasta luontokohdetta kuvioden 437,440, 441 ja 463 kanssa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 449: Moninaisia luontoarvoja omaava rinnemetsä tien ja Lippajärven välissä. Suunnitelmasta ilmi käyvien luontoarvojen perusteella esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty etelälaidan ongelmapuiden kaato maalahoppuiksi on perusteltua.

Kuvio 450: Lippajärven suojelualueeseen rajautuva melko monipuolinen, METSO-arvoja sisältävä vanhan metsän kuvio. Esitämme arvometsäksi (C5). Esitetty tienvarren kannalta ongelmallisten puiden poiminta on perusteltu. Kaadettujen runkojen jättäminen lahoppuiksi kannattaa kuitenkin ohjeistaa yksiselitteisemmin, koska mitään asiasyytä välttää lahoppuun lisäämistä tällä kuviolla tuskin on.

Kuvio 451: Kuviolle ei ole esitetty toimenpiteitä. Esitämme lisättäväksi toimenpiteeksi kuvion pihtojen poiston poimintahakkuuna.

Kuvio 454: Esitetty poimintahakkuu (20 %) on huonokuntoisten reunapuiden poistoksi melko raskas eli vastaa kevyttä harvennushakkuuta. Oletettavasti selvästi kevyemmälläkin poiminnalla ongelmapuut saataisiin poimittua. Lisäksi kuviolle on esitetty ilman perusteita ja ohjeistusta pienpuuston hoitoa. Kuvion pienpuuston monipuolisuuden (mm. eri-ikäistä tuomea) ja puuttuvien perusteiden takia esitämme pienpuuston mahdollisen käsittelyn rajaamista vain reunoihin.

Kuvio 455: Kuviolle esitetty toimenpide on kuvauksen ja volyymin perusteella selkeä, melko voimakas harvennushakkuu, joten se kannattaa sellaiseksi myös nimetä (nyt poimintahakkuuna).

Kuvio 461: Osa Viherkallionpuisto-Karamäen METSO-arvoja omaavien, pääosin luonnontilaisen kaltaisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 463: Merkittäviä METSO-arvoja omaava eri-ikäisrakenteinen sekametsä, joka on osa Viherkallionpuisto-Karamäen arvokkaiden metsäkuvioden kokonaisuutta (mm. kuviot 437, 440, 441, 447 ja 463). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltu. Lahoppuun jätto kannattaa ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 464: METSO- ja liito-orava-arvoja sisältävä eri-ikäisrakenteinen metsikkö, joka on samalla osa Grännasin lehtopurolaakson ja sen läheisten metsien muodostamaa yhtenäistä, METSO-arvoja omaavien metsien laajempaa kokonaisuutta. Esitetty 20 % poimintahakkuu merkitsisi kuvion

valtapuuston selvää harventamista ja olisi ainakin METSO-arvojen ja todennäköisesti myös liito-oravan kannalta haitallinen. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5), poiminnan olennaista keventämistä sekä lahopuun jättämisen yksiselitteisempää ohjeistamista (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 465: Luontoarvojen ja kuvion asiallisten hoitoperusteiden kannalta kuvio kannattaa jakaa kahdeksi kuvioksi. Länsiosa on Grännasin arvokkaan lehtopurolaakson (Espoon LuonTo-kohde 83) pohjois- ja koillisosaa. Itäosa on edelliseen liittyvää tien ja asutuksen välimetsää, jonka itäosan poikki kulkee Vanha Turuntie. Esitetty 20 % poimintahakkuu on koko kuvion valtapuustoon suhteutettuna selvästi yliarvio tilanteessa, jossa toimenpide on syytä rajattu vain tien ja tonttien reunojen huonokuntoisiin ongelmapuihin.

Esitämme kuvion jakamista yllä kuvatulla tavalla ja vähintäänkin läntisen kuvion nostamista arvometsäksi (C5). Mikäli kuviojakoa ei tehdä, on koko nykyinen kuvio syytä osoittaa arvometsänä. Poimintahakkuuta on syytä keventää ja lisäksi lahopuun jätto on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin.

Kuvio 474: Vanhapuustoinen kuivahkon kankaan mäntyvaltainen sekametsä, jolla on todettuja METSO-arvoja ja joka liittyy idässä suoraan Grännasin lehtopurolaakson arvokkaaksi todettuun luontokohteeseen. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5), koska on karumpien kangasmetsien ”sarjassa” hyvä metsä. Esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poimintahakkuu on perusteltu. Lahopuun jättämiselle ei pitäisi olla mitään asiallisia esteitä, joten ohjeistus kannattaisi sen osalta muuttaa yksiselitteisemmäksi (voidaan jättää> jätetään).

Kuvio 476: Liito-orava- ja lehtoarvoja, jatkossa myös lahopuuarvoja, omaava monipuolinen sekametsäkuvio. Kuvion merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta lisää vanha kulttuurihistoria sekä liittyminen Kauniaisten puolen suojelualueeseen. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 478: Kuvion lehtoarvojen kehittämisen kannalta melko tiheä pienpuusto on rakennepiirteensä suotava. Esitetylle tiheimpien haaparyhmien ryhmittäiselle raivaukselle ei ole esitetty varsinaisia perusteita, joten esitämme toimenpiteestä luopumista.

Kuvio 483: METSO I-luokan edustava lehtometsäkuvio, joka rajautuu suoraan Kauniaisten puolen suojelualueeseen. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty vakiintuneen polun konkeloiden ja kaatumavaarassa olevien poiminta on perusteltua, kunhan tehdään harkinnalla ja ohjeistetaan suunnitelmaan lahopuun jättäminen.

Kuvio 494: Huonokuntoisten puiden poimintahakkuu on kuviolla sen sijainnin ja vanhojen puiden määrän takia perusteltu, mutta esitetyllä 20 %:lla toimenpide tarkoittaisi raskaimmillaan jopa 120 järeän puun kaatamista kuviolta. Oletettavasti huonokuntoisten ongelmapuiden määrä on tätä huomattavasti vähäisempi eli esitämme toimenpiteen maltillistamista.

Kuvio 500: Reunojen rajallisen määrän perusteella esitetty 20 % poimintahakkuu (=lievä harvennus) tuntuu toimenpiteenä ylimitoitetulta. Esitämme sen maltillistamista. Kuvion maapohjan kulumisongelman hillinnän takia ehdotamme myös esitetyistä pienpuuston hoidosta luopumista.

KARAKALLIO

Kuvio 507: Esitetty poiminta eli melko voimakas (30 %) harvennushakkuu on esitetty ilman riittäviä perusteita kuvion jo valmiiksi eri-ikäisrakenteiseen ja sekametsäiseen pohjoisosaan.

Käsiteltäväksi esitetty osa rajoittuu suoraan Gubbmossenin eteläosan arvokkaisiin luontokuvioihin, jotka on ydinalueen osalta tunnistettu melko hyvin myös lmh-suunnitelmassa. Esitämme kuvion pohjoispuoliskon puuston jättämistä luontaiseen kehitykseen.

Kuvio 509: Vantaan puoleiseen Gubbmossenin suojelun alueeseen suoraan rajoittuva METSO I-luokan metsä on perusteltua osoittaa arvometsäksi (C5). Lounaisosan reunaosan frisbeegolfrata kannattaisi kuvioita osaksi kuviota 512.

Kuvio 520: Kuvauksen perusteella kyseessä lienee poimintahakkuun sijasta melko tavanomainen harvennushakkuu (30%), joten selvyyden vuoksi se kannattaisi sellaiseksi myös nimetä.

Kuvio 521: Kuviolla vaihtelevat kuviotietojen kuvauksen mukaiset tiheät kuusivaltaiset osat sekä kuusta ja lehtipuuta kasvavat sekapuustoiset osat. Kuviolla on lisäksi vuosi vuodelta paheneva jättipalsamiongelma, jota esitetty harvennushakkuu sekä siitä seuraava valoisuuden lisääntyminen todennäköisesti pahentaa.

Mikäli kuviolla tehdään harvennushakkuuta, on

a) toimenpide syytä kohdentaa vain tiheimpiin kuusikko-osiin ja sekapuustoiset osat sekä pahimmat jättipalsamikeskittymät jättää rauhaan

b) kuvio syytä osoittaa ja ottaa useampivuotisen jättipalsamin torjunnan kohteeksi

Kuviotiedoissa kuvion puuston tiheys nostetaan esille syynä siihen, että kuvio ei ole ”ulkoilijoiden käytössä”. Kuviolla ei tosiasiallisesti tällä hetkellä eikä myöskään esitetyn harvennushakkuun jälkeen ole mitään sellaista ”vetovoimatekijää”, joka antaisi ulkoilijoille syytä poistua viereisiltä ulkoilureiteiltä. Tämä ei liene erityinen ongelma. Ottaen huomioon Lintuvaara-Monikon metsien koko ajan pahenevan kulumisongelman on vanhakantaista perustella hakkuuta sillä, että niillä voitaisiin lisätä ihmisten liikkumista ulkoilureitistön ulkopuolella.

Kuvio 543: Karakallion arvometsäkokonaisuuden reunakuvio. Esitetty tienvarren pienpuuston vähentäminen on perusteltu, mutta koskee tosiaan vain noin 10 m vyöhykettä tien laidassa.

Kuvio 544: Kuvion reunoille esitetty pienpuuston vähentäminen on ilmeisen perusteltua. Jättipalsamin torjunta kannattaisi lisätä lisätoimenpiteeksi.

Kuvio 549: Monipuolinen kahdeksan puulajin rinnemetsä, jonka kasvillisuus vaihtuu ylärinteen tuoreesta kankaasta keskrinteen lehtomaiseen kankaaseen, paikoin myös keskiravinteisen tuoreen lehdon laikkuja. Kuvio rajoittuu lännessä arvometsiksi nostettuihin kuvioihin 568 sekä 575. Esitämme myös tätä rinnemetsäkuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 562.1: Vesitaloudeltaan luonnontilaisen kaltainen korpi on Espoossa harvinainen ja koko Etelä-Suomessa uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 567: METSO- ja liito-orava-arvoja omaava kuvio on osa Monikonkallion arvokasta luontokuviorypästä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Kuviotiedoissa mainitaan, että kuviolla on ulkoilureittejä. Todellisuudessa kuvioireitti sivuaa kuviota sen luoteislaidassa. Reitinvareen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltua, lahoppuun jätto syytä ohjeistaa yksiselitteisemmäksi (voidaan jättää > jätetään)

Kuvio 574: Kuvion pienpuuston hyväksyttävissä oleva tiheys ja monipuolisuus sekä kuviolla jo näkyvä kuluneisuus antaa perusteet rajata esitetty pienpuuston hoito vain aivan ulkoilureittien lähimetreihin.

Kuvio 576: Eri-ikäisrakenteinen sekametsäkuvio, jolla on hyvää suuntaan kehittyviä METSO-arvoja. Kuvio sijaitsee Monikonpuron suojelualueen ja muiden Monikon luontoarvoja omaavien metsäkuvioiden välissä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 576.1: Monipuolinen seitsemän puulajin sekametsäkuvio, jolla on merkitystä mm. METSO-arvojen ja liito-oravan kannalta. Osa Monikon luontoarvokuvioiden (mm. kuviot 549 ja 568) rypästä. Kuviolle esitetty pienpuuston harvennus on toimenpiteenä vailla perusteita eikä todellakaan edistä kuvion METSO-arvojen kehittymistä. Esitämme toimenpiteestä luopumista ja kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 590: Puustoltaan luonnontilaisen kaltainen METSO II-luokan kalliometsä (osin kitumaan, osin kallioista karua kangasmetsää) on osa Monikonkallion luontoarvoja omaavien metsäkuvioiden rypästä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 591: Moninaisia METSO-arvoja omaava kuvio, joka sijaitsee osana Monikon luontoarvoja omaavien metsien rypästä (mm. kuviot 549, 568, 575 ja 592). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 592: Luontoarvoiltaan merkittävä METSO I-luokan sekametsäkuvio välittömästi Monikonpuron luonnonsuojelualueen länsipuolella. Kuviolle on esitetty kuvion länsilaidan ulkoilureitin varren huonokuntoisten puiden poimintaa 20 % voimakkuudella. Esitetty kuvion länsilaidan ongelmapuiden poiminta on perusteltua, mutta esitetty volyyymi on liioittelua mahdollistaessaan harvennusluonteisen puustonkäsittelyn. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5), toimenpiteen maltillistamista pelkästään reunan aitoja ongelmapuita koskevaksi sekä lahoppuun jätön yksiselitteisempää ohjeistamista (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 596: Kuvio on pohjoisosaltaan osa maakunnallisesti arvokasta Karakallion metsäkohdetta (Uudenmaan liitto 2019), mistä syystä se on sisällytetty myös Espoon LuonTo-kokonaisuuteen (kohde 29) hieman aikaisempaa laajemmalla rajauksella. Selvytyden vuoksi kuvio kannattaisi nostaa arvometsien (C5) hoitoluokkaan.

Kuvion halkaiseva ulkoilureitti toimii luontevana erityisen arvokkaan luontoalueen etelärajana. Reitin varrelta on tulevallakin suunnitelmakaudella perusteltua kaataa maalahopuiksi turvallisuusriskejä aiheuttavia puita, mutta varsinkin reitin pohjoispuolisella osalla puiden kaadon pitää perustua aitoon riskiin kaatua reitille. Esitetty 20 % poimintavolyymi on kuvion luontoarvojen ja varsinaisen hoitotarpeen kannalta turhan raskas toimenpide eli tarkoittaisi kuvion järeän puuston kunnioitettavalla kokonaismäärällä maksimissaan lähes 180 järeän puun kaatamista. Todellinen kaatotarve kohdistuu huomattavasti pienempään puustomäärään, joten lukua kannattaa laskea.

Kuvio 598: Moninaisia METSO-arvoja omaava kuvio, joka on samalla osa Monikonkallion arvokasta luontokokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty ulkoilureitin ja pääpolkujen varren huonokuntoisten puiden poiminta maalahopuiksi perusteltavissa.

Kuvio 598.1: Soistunut, puustoltaan monipuolinen kangasmetsäpainanne on syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 599: Esitetty poimintahakkuu on kuvion sijainnin takia perusteltu, joskin esitetty 20 %

intensiteetti on kovin korkea. Esitetty pienpuuston hoito on syytä rajata vain reittien varteen.

Kuvio 610: Kuviolle esitetyistä moninaisista toimista (huonokuntoisten puiden poiminta reitin varresta + nuorten koivujen harvennus + koko kuvion kattava pienpuuston vähennys) muodostuu turhan raskas toimenpidekokonaisuus. Olennaiset hoitotarpeet liittyvät reitin varteen, johon käsittelyt tulisi rajata.

Kuvio 615: Jättipalsamin torjunta on syytä lisätä kuvion toimenpiteeksi.

Kuvio 625: Monenlaisia luontoarvoja omaava kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Kuviolle esitetty ulkoilureitin reunan huonokuntoisten puiden poiminta on toimenpiteenä perusteltu. Lahopuun jätö syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 630: Tällä sijainnilla ja jo havaitulla lievällä metsäpohjan kuluneisuudella kannattaa säilyttää tiheä aluspuusto ja rajata pienpuuston hoito vain reunoille.

Kuvio 631: Esitetty yhdistelmä eli voimakas poimintahakkuu (20 %) sekä koko kuvion (tiheikköjä jättäen) kattava pienpuuston hoito on kokonaisvaikutukseltaan turhan raskas. Oletettavasti 10 % poiminta riittäisi ongelmapuiden poistoon, kulutusherkkyuden takia myös pienpuuston käsittelyä kannattaisi rajoittaa.

Kuvio 632: Esitetty 30 % poimintahakkuu tarkoittaa käytännössä tämän vanhan sekametsäkuvion valtapuuston keskiraskasta harventamista. Virkistyskäytön, metsän tunnun sekä luontoarvojen kehittämisen kannalta valtapuuston nykyinen tiheys on ihan sopiva. Esitämme koko kuvion kattavan poiminnan muuttamista huonokuntoisten puiden poiminnaksi kuvion reunamilta. Tämä edistää merkittäväällä osalla kuvion pinta-alasta myös harvennuksella tavoiteltuja, alikasvoksen kasvuolojen parantamiseen liittyviä tavoitteita.

Kuvio 635: Esitetty toimenpideyhdistelmä eli laajempi 20 % poimintahakkuu sekä koko kuvion pienpuuston käsittely (tiheikköjä lukuun ottamatta) on turhan raskas. Poiminta kannattaa muuttaa huonokuntoisuuden takia ongelmallisten reunapuiden poiminnaksi. Kulumisen hillitsemiseksi kuvion keskiosan pienpuuston on hyvä olla melko tiheää, reunoilla saattaa olla asiallista hoitotarvetta.

Kuvio 644: Vanhapuustoinen, joskin puustoltaan vielä melko hyväkuntoinen sekametsäkuvio. Valtapuuston tiheys on virkistysmetsäksi sopivalla tasolla. Maapohjan kuluneisuus näkyvää. Kuviolle on esitetty melko raskasta poimintahakkuuta (20 %) sekä koko kuvion kattavaa pienpuuston hoitoa (toki valtapuuryhmien ympärille tiheikköjä jättäen). Poimintahakkuu on syytä rajata vain mahdollisiin ulkoilureittien ja voimalinjan vaikutuspiiriin huonokuntoisiin ongelmapuihin. Koko kuvion pienpuuston käsittely on niin ikään turhan mittava toimenpide mm. kulumisen hillinnän näkökulmasta. Toimenpide on syytä rajata ulkoilureittien reunamille.

Kuvio 644.2: METSO- ja liito-orava-arvoja omaava monipuolinen sekametsäkuvio soveltuisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 647: Esitetty poimintahakkuu on perusteltu. Kuvion pienpuusto on sen sijaan sen verran monilajista ja sijainnin kannalta sopivalla tiheydellä kasvavaa, että emme pidä pääosan kuvioista kattavaa pienpuuston vähentämistä erityisen järkevänä. Lähinnä kannattaa huolehtia sen osalta siitä, että reunojen valoaukoissa ei ole liikaa tonttien kannalta haitallista liikavesakkoa.

Kuvio 649: Esitetty pienpuuston vähentäminen on syytä rajata selkeästi reittien läheisyyteen, jolloin kuvion keskiosa säilyy laajemmin tiheäpuustoisempana.

Kuvio 650: Jo havaittavan kuluneisuuden hillitsemiseksi kannattaisi pitää pääosa kuviosta pienpuuston osalta melko tiheänä ja rajata hoito selkeästi ulkoilureittien läheisyyteen.

Kuvio 656: Kuviolle on esitetty kuviotietojen lisätiedot-kohdassa pienpuuston käsittelyä, mutta toimenpide-esitystä ei ole kartoilla. Pienpuuston poisto muinaisjäännöksen osalta on perusteltua, mutta laajemmin sille ei vaikuttaisi olevan kuviolla perusteita.

Kuvio 657: Esitetty pienpuuston vähentäminen on syytä rajata selkeämmin vain ulkoilureittien läheisyyteen, jolloin kuvion keskiosat jäisivät kulutuksen hillinnän kannalta suotuisampaan tilaan.

Kuvio 659: Reitinvarren komea vanhapuustoinen männikkö. Sopisi valtapuuston huomattavan iän ja sen luoman lähimaisema-arvon takia arvometsäksi (C5).

Kuvio 664: Esitetty reunojen huonokuntoisten ongelmapuiden poimintahakkuu on epäilemättä perusteltu, mutta 20 % poimintavolyymi on kovin raskas. Suon suojavyöhykkeen jätön huomioiden tarkoittaisi muulla kuviolla raskaimmillaan väljennyshakkuutyypistä harvennusta. Poimittavien puiden määrä kannattaa vielä tarkemmin arvioida.

Kuvio 667: Moninaisten arvojen ja huomattavan vanhojen mäntyjen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 669: Merkittävien METSO-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poimintahakkuu on perusteltua, mutta esitetty volyymi (20 %) lienee selvästi ylimitoitettu. Mahdollistaisi kuvion koolla ja valtapuuston runkomäärällä jopa 27 puun kaadon.

Kuvio 671: Kuviotietojen perusteella pienpuuston määrä ja tiheys on kuviolle ihan sopiva ja koostumus melko monipuolinen. Esitetty pienpuuston hoito esitetään rajattavaksi vain reunoille.

Kuvio 675: Kuvion suojametsäarvojen ja jo havaittavan maapohjan kuluneisuuden takia kuvion pienpuusto on järkevää säilyttää tiheänä. Nykyinen pienpuusto ei kuviotietojen perusteella ole edes huomattavan tiheä. Esitämme toimenpiteestä luopumista tai sen rajaamista vain reunojen lähimetreihin.

LINTUVAARA

Kuvio 682: Maastokäynnin (Keijo Savola 2015) havaintojen perusteella tällä puustoltaan monipuolisella lehtokuviolla lahoaa runsaasti lahopuuta (= METSO I). Kuvion arvoa lisää sen sijainti Uusmäen metsän (Espoo), Malminkartanon täyttömäen pohjoispuolisen metsän (Helsinki) ja Raappavuoren metsien (Vantaa) välisellä ekologisella yhteydellä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 683: Kuvio on ainakin vielä vuonna 2015 (Keijo Savolan maastokäynti) ollut runsaslahopuustoista, METSO I-luokan vanhaa kuusivaltaista metsää. METSO-arvoja ei ole todettu/arvioitu suunnitelmassa. Esitämme kuviota silti arvometsäksi (C5). Kuvion arvoa lisää sen sijainti Uusmäen metsän (Espoo), Malminkartanon täyttömäen pohjoispuolisen metsän (Helsinki) ja

Raappavuoren metsien (Vantaa) välisellä ekologisella yhteydellä.

Kuvio 684: Kuvion sijainnin ja puuston luonteen (lähes puhdas kuusikko vähäisellä lehtisekapuulla) vuoksi esitetty poimintahakkuu on perusteltavissa. Kannattaa kuitenkin ohjeistaa jättämään osa kaadettavista rungoista maalahopuiksi. Nykyluonteesta huolimatta arvoa lisää sijainti keskeisen tärkeällä länsi-itäsuuntaisella ekologisella yhteydellä.

Kuvio 687: Elävän puuston ja lahoppuuston osalta erittäin monipuolinen METSO-I-luokan lehtokuvio. Lahoppuun määrä/ha ylittää selvästi METSO I-luokan 10 kuutiometriä/ha raja-arvon (suunnitelmassa arvioitu lahoppuun määrään pohjautuva METSO-luokka alakanttiin). Kuvion arvoa lisää sen sijainti Uusmäen metsän (Espoo), Malminkartanon täyttömäen pohjoispuolisen metsän (Helsinki) ja Raappavuoren metsien (Vantaa) välisellä ekologisella yhteydellä.

Kuviolta on havaittu (Keijo Savola 2015) Espoon ilmeisesti ainoa tunnettu etelänkävän (*Phellinus feruginosus*, NT) esiintymä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 688: Osa Uusmäen merkittävää luontoarvokohdetta. Kuviolla on merkitystä mm. luonnontilaisen kaltaisen puuston, lahoppuuston ja soistuneisuuden takia. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 689: METSO-arvoja omaava kuvio Uusmäen arvokkaan luontoalueen pohjoisreunassa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 690: Tämä Uusmäen metsäalueen itäosan luontoarvoiltaan merkittävin yksittäinen kuvio on syytä nostaa arvometsäksi (C5). Perusteet käyvät hyvin ilmi suunnitelman Erityispiirteet-kohdasta.

Kuvio 691: Monipuolisesti erilaisia luontoarvoja omaava (ks. suunnitelman Erityispiirteet-kohta) Uusmäen kuvio on syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 692: Uusmäen metsäalueen ilmeisesti ainoa pähkinäpensaslehtokuvio on syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 693.1: Uusmäen metsäalueella vähemmistöissä olevien karujen kangasmetsien kelpo METSO-kuvio on syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 694: Uusmäen LuonTo-kohteen keskellä sijaitsevalle, METSO-arvoja omaavalle sekametsäkuviolle on esitetty pienpuuston hoitoa. Kuvion puustorakenne (mukaan lukien pienpuuston tila) on monipuolinen ja puuston jatkokehityksen kannalta oikein hyvä, joten toimenpide on esitetyssä laajuudessa turha ja haitallinen. Ehdotettu pienpuuston hoito valtaosalla kuviota on syytä muuttaa vähien pähkinäpensaiden täsmähoidoksi. METSO-arvojen ja sijainnin takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 695: Uusmäen arvokkaaseen LuonTo-kohteeseen sisältyvä metsikkö, jolla on itsessäänkin selkeitä METSO-arvoja. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 696: Moninaisten luontoarvojen (sijainti osana Uusmäen LuonTo-kohdetta, luonnontilaisen kaltainen puusto, METSO-arvot, liito-orava-arvot sekä kohtalainen lahoppuustoisuus) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 698: Esitetyllä 30 % poimintavolyymilla kyse vaikuttaisi olevan tavanomaisesta

harvennushakkuusta. Pidämme toimenpidettä ylimitoitettuna ja esitämme sen korvattavaksi poimintahakkuulla, joka kohdennetaan kuvion koillisreunan (tie) ja lounaisreunan (paintball -alueen reuna) huonokuntoisiin puihin. Olettavasti 10-20 % poimintavolyymi riittää hyvin.

Kuvio 699: METSO-arvojen ja sijainnin (= osa erityisen arvokkaiden kuvioiden rypästä) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 700: Esitetty 20 % harvennustyyppinen poimintahakkuu on tässä paintball -radan kuluttamassa ja vaurioittamassa vanhassa kuusikossa perusteltu. Pääosa toimenpidetarpeesta on radan alueella ja tuntumassa, väriammuntatoiminnan ulkopuolisella osalla kuviota toimenpiteet kannattaa rajata vain pääpolkujen käytölle ilmeistä turvallisuusriskiä aiheuttavien puiden poimintaan maalahopuiksi.

Kuvio 703: METSO-arvojen ja sijainnin (= osa erityisen arvokkaiden kuvioiden rypästä) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 704: Moninaisten luontoarvojen (sijainti osana Uusmäen LuonTo-kohdetta, luonnontilaisen kaltainen puusto, METSO-arvot, liito-orava-arvot sekä kohtalainen lahopuustoisuus) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 707: Tämä Uusmäen metsäalueen edustavin kalliometsien ja kallioisten kuivien ja kuivahkojen kankaiden mosaiikkikuvio on moninaisten, suunnitelmastakin ilmi käyvien luontoarvojen takia syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 708: Uusmäen LuonTo-kohteen kaakkoisosan luontoarvoiltaan merkittävin kuusivaltainen metsäkuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Esitetyille poimintahakkuille on ilmeiset perusteet, mutta toimenpiteet on syytä rajata vain sähkölinjan ja tien kannalta ongelmallisten puiden alasottoon maalahopuiksi.

Muutama kirjanpainajan syönnöksiä sisältävä pystykuusi ei vielä tarkoita voimakasta kirjanpainajatuhoa. Jotta näin olisi, pitäisi olla näyttöjä eläviin ja elinkelpoisiin kuusiin leviämässä olevasta kirjanpainajaelosta. Jos kyseisten muutamien pystykuusten kirjanpainajaelo on dokumentoitu maastokaudella 2020, niin ne tuskin enää 2021 tuottavat uusia kirjanpainajia, vaan lähinnä harmittomia ja mahdollisesti jopa kirjanpainajia syöviä ja kurissa pitäviä muita hyönteislajeja.

Kuvio 712: Liito-orava- ja METSO-arvojen sekä sijainnin (= osa merkittävää luontoarvokuvioiden rypästä) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 714: Esitämme pienpuuston hoidon rajaamista vain länsiosan tien varren kannalta perusteltuun. Muualle kuviolle sopii tiheä pienpuusto.

Kuvio 715: Monipuolinen kuvio, jonka puustolla on tärkeä rooli asutuksen ja metsässä kulkevien polkujen välisen näkymäsuojan säilyttäjänä. Moninaisten luontoarvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Maastokäynnin (Keijo Savola 2021) perusteella kuvion valtapuusto on tällä hetkellä vielä melko hyväkuntoista, mutta sen ikäistä, että suunnitelmakaudella oletettavasti kehittyy jokunen huonokuntoinen puu tonttien tai itälaidan polun varteen. Reunojen kannalta ongelmallisiin huonokuntoisiin puihin kohdistuva poimintahakkuutarpeen arviointi (ja jokusen puun poiminta)

suunnitelmakaudella on siis todennäköisesti perusteltu. Lahopuun jätto on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää >jätetään).

Kuvion runsas kuusialikasvos on tärkeässä roolissa näkymäsuojan (=länsipuolinen asutus) säilyttämisen kannalta, joten sen mahdollinen harvennus kannattaa joko jättää tekemättä tai ohjeistaa toteutettavaksi hyvin harkiten ja näkymäsuojatarve ymmärtäen. Maapohjan kulumisen hillinnän kannalta kuvion pienpuuston on joka tapauksessa hyvä olla jatkossakin tiheänpuoleinen.

Kuvio 716: Maastokäynnin (Keijo Savola 2016) muistiinpanojen sekä kuviotietojen Lisätiedotkohdan perusteella kuviolla on myös jokusia valtapuustoa vanhempia haapoja, joista osassa on liito-oravan käyttämiä koloja. Järeät haavat puuttuvat kuviotiedoista.

Kuvio 720: Kuviolla on ainakin vielä keväällä 2016 (Keijo Savolan maastokäynti) ollut useampia kolohaapoja, joten kuvio toiminee nykyisin osana liito-oravan ydinaluetta.

Kuvio 722: Monipuolinen, puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltainen metsikkö (METSO II), joka on osa samaa kolohaapaisten metsien keskittymää arvometsäksi osoitetun kuvion 721 kanssa. Esitämme myös tätä Uusmäen metsäalueen kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 723: Vähintään kuutta puulajia kasvava, omassa nuoripuustoisten metsien ”sarjassaan” monipuolinen metsikkökuvio, jolle on esitetty pienpuuston hoitoa. Järkevää säilyttää Uusmäen alueella myös tiheäpuustoisia nuoria ja varttuvia metsiä mm. häiriöherkän eläimistön tarpeisiin. Esitämme toimenpiteestä luopumista.

Kuvio 724: Luonnonsuojelullisesti arvokas METSO I-luokan Uusmäen metsäkuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty 20 % poimintahakkuuta, jossa ”tien, ulkoilureitin ja vakiintuneiden polkujen ympäriltä poimitaan huonokuntoiset pystypuut pois”. Kuvio ei rajaudu tiehen eikä ulkoilureitteihin, joten mahdollinen poimintahakkuutarve rajautuu pääpolkujen mahdollisten aitojen ongelmapuiden (lähinnä konkelot) kaatoon maalahopuiksi. Esitetty poiminta on syytä maltillistaa järkeväksi sekä ohjeistaa kuvion luontoarvoja sekä hoitotarvetta vastaavaksi.

Kuvio 725: Luontoarvoiltaan erittäin merkittävä kuvio, jonka alueella kasvaa mm. huomattava osa Uusmäen alueen kaikkein järeimmistä haavoista. On myös tästä syystä laajan alueen tärkeimpiin kuuluva liito-oravien ydinalue. Merkittävien METSO- ja liito-orava-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty 20 % poimintahakkuuta, jossa poimitaan ”huonokuntoiset valtapuut linjojen, vakiintuneiden polkujen ja ulkoilureittien reunoilta”. 20 % kuvion valtapuuston runkoluvusta on yli 330 runkoa, mikä suuruusluokka on asiallisiin ja hyväksyttäviin poimintatarpeisiin nähden moninkertaisesti liikaa. Esitämme poimintahakkuun olennaista maltillistamista ja selkeämpää keskittämistä aitoihin ongelmapuihin. Voimalinjan ja ulkoilureitin kannalta ongelmallisten puiden poiminta on perusteltua. Sen sijaan vakiintuneiden metsäpolkujen osalta poiminnat on syytä kohdentaa vain mahdollisiin konkeloihin sekä muihin erityistä turvallisuusriskiä aiheuttaviin kuolleisiin tai huonokuntoisiin pystypuihin.

Luontoarvojen takia lahopuun jätto on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää >jätetään).

Kuvio 728: Metsikkö on rakenteeltaan ja puustoltaan sen verran monipuolinen ja sijainniltaan luontaiseen kehitykseen sopiva, että esitämme pienpuuston vähentämisestä luopumista.

Kuvio 732: Kuvio rajautuu Helsingin puolella luonnoltaan arvokkaisiin metsiin (liito-oravan elinalue, korpisuutta, lahoppuuta), mikä kannattaa huomioida myös Espoon puolen metsänhoidossa. Esitetty poimintahakkuu on perusteltua, mutta kannattaa huomioida kaatoratkaisuissa mahdollinen Espoon puolelle yltävä liito-oravaelo sekä ohjeistaa jättämään lahoppuuta.

Kuvio 733: Kuvion luontoarvojen (METSU-lehto, vuodesta toiseen asuttu liito-oravien ydinalue, huomattavan järeät haavat, keskeinen rooli itälänsuuntaisen ekologisen yhteyden kannalta) takia esitämme sitä arvometsäksi (C5). Lahoppuun jätto poiminnoista on syytä kirjata yksiselitteisemmin (voidaan jättää >jätetään).

Kuvio 737: Moninaisten luontoarvojen (METSU, liito-orava, pähkinäpensaat) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetyt reunojen huonokuntoisten puiden poimintahakkuu sekä jaloppuuta avittava pienpuuston hoito ovat perusteltuja, kunhan toteutetaan liito-oravia haittaamattomasti ja järeitä kaadettavia puita lahoppuiksi jättäen.

Kuvio 738: Kuviolla on kuvauksen perusteella myös ilmeisiä METSU-arvoja. Moninaisten luontoarvojen takia soveltuisi hyvin arvometsäksi (C5). Esitetty reunojen ongelmapiiden poiminta on perusteltua, mutta esitetty 20 % poimintaintensiteetti on kovin korkea.

Kuvio 745: Merkittäviä METSU- ja liito-orava-arvoja omaava kuvio kannattaa sen keskellä sijaitsevan pienen korpikuvion tapaan osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 747: Maastokäynnin (Keijo Savola 2018) mukaan kuvio on lehtomaisen kankaan sijasta keskiravinteista tuoretta lehtoa (OMaT), jonka puuston tiheys ja koostumus ovat lehdolle kaikin puolin sopivat. Esitetty koko kuvion pienpuuston hoito on toimenpiteenä ylimitoitettu ja sen lehtoluonteelle haitaksi. Esitämme toimenpiteen rajaamista vain tien varteen.

Kuvio 750: Jokunen poimittava runko on syytä ohjeistaa jätettäväksi maalahoppuiksi tai turvalliseksi tekopötkelöksi. Pienpuuston hoidossa on syytä ohjeistaa jättämään myös pajuja ja raitaa.

Kuvio 751: Esitetty kuvion pohjoislaitaan keskittyvä huonokuntoisten puiden poimintahakkuu on perusteltu, mutta toimenpide kannattaa todellakin rajata vain tien vaikutuspiiriin. Koko kuvion valtapiuston määrän suhteutettuna esitetty 20 % poimintavolyymi on aika korkea eli mahdollistaisi jopa 60 järeän puun poiminnan. Oletettavasti tien kannalta ongelmallisten puiden määrä on huomattavasti vähäisempi eli 10 % poiminta riittäisi. METSU- ja liito-orava-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 756: Monipuolinen metsikkökuvio, joka täyttää kuvauksen perusteella luokan II METSU-kangasmetsän kriteerit (METSU-luokkaa ei annettu). METSU- ja liito-orava-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 758: Moninaisten luontoarvojen (METSU, liito-orava, järeät haavat, lahoppu) takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Lahoppuun jätto on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää>jätetään). Esitetty taimikonhoito kannattaa kohdistaa hyvin vahvasti alikasvoskuusen määrän vähentämiseen muiden puulajien hyväksi sekä kapealti ulkoilureitin varteen.

Kuvio 767: Esitetty pienpuuston vähentäminen on syytä rajata vain voimalinjan ja ulkoilureitin

reunaan. Muualla lähinnä pahentaisi vieraslajiongelmia (varsinkin jättipalsami). Vieraslajien poisto on syytä nostaa luonnonhoidon päätoimeksi.

Kuvio 768: METSO- ja liito-orava-arvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 775: METSO-, liito-orava- ja pienvesiarvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 778: Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Perusteena kuvion METSO- ja liito-orava-arvot.

Kuvio 780: Moninaisten, suunnitelmastakin ilmenevien luontoarvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty poimintahakkuu on perusteltu ja hyvin ohjeistettu.

Kuvio 781: Lintumetsän merkittäviä METSO- ja liito-orava-arvoja omaava metsikkökuvio. Esitämme sitä arvometsäksi (C5).

Kuvio 785: Luonteeltaan turhan heterogeeninen ja iso kuvio, jonka pohjois- ja eteläosa eroavat toisistaan suuresti. Pohjoisosan rakenne puulajisuhteiltaan monipuolisempi, eteläosa pellolle istutettua koivua (ks. ilmakuva). Kannattaisi jakaa kuvio kahtia Jääskelänpolkua myöten.

Kuvion koolla ja valtapuuston runkokuvulla esitetty 20 % poimintahakkuu mahdollistaisi tältä 3,8 ha ”megakuviolta” jopa 480 isomman puun kaadon. Samaan aikaan toimenpide on kuitenkin rajattu ulkoilureittien ja tonttien reunan huonokuntoisten puiden poiminnaksi. Käytännössä toimenpidetarve kohdistunee muutamaa kymmeniä runkoihin. Kannattaa siis maltillistaa poimintavolyymia. Lisäksi esitämme kuviolle luonnonhoitotoimenpiteenä jättipalsamitorjuntaa.

Kuvio 787: Kuvio täyttää luokan II METSO-kangasmetsän kriteerit luonnontilaisen kaltaisen puustorakenteensa takia. On myös osa Lintumetsän arvokasta metsäaluetta. Lisäksi osalla kuviolla on merkitystä ainakin liito-oravien elinalueena. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Kuvion kuviotiedoissa lienee jotakin vikaa järeys-, pituus- ja runkolukutietojen osalta.

Kuvio 788: Monipuolinen, merkittäviä luontoarvoja (liito-orava, METSO, lahoppuut, pähkinäpensaat) omaava kuvio, joka on myös osa Lintukallion pohjoisosan arvokkaiden metsien keskittymää. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Esitetty poimintahakkuu on perusteltu ja hyvin ohjeistettu. Kuvion laajempi pienpuuston hoito on sen sijaan tarpeeton ja kuvion luontoarvoille haitaksi. Esitämme siitä luopumista tai vaihtoehtoisesti sen täsmämentämistä vain pähkinäpensaiden täsmähoidoksi.

Kuvio 801: Monipuolinen, merkittäviä luontoarvoja (METSO, liito-orava, lahoppuustoisuus, pähkinäpensaat) omaava kuvio, joka on samalla osa Lintukallion pohjoisosan arvokkaiden metsien keskittymää. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Esitetty poimintahakkuu on perusteltu, kunhan lahoppuun jätto ohjeistetaan yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään). Esitetty koko kuvion pienpuuston hoito on sen sijaan toimenpiteenä tarpeeton ja esitämme siitä luopumista tai vaihtoehtoisesti toimenpiteen rajoittamista vain pähkinäpensaiden täsmähoidoksi. Kuviolla on jo nyt havaittavaa aluskasvillisuuden kulumisongelmia, jota ei kannata tieteen tahtoon pahentaa aluspuuston määrää vähentämällä.

Kuvio 817: Monipuolinen, runsaasti erilaisia luontoarvoja (METSO, liito-orava, lahoppuusto) omaava metsikkö, joka on osa Lintukallion arvometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota

arvometsäksi (C5).

Kuvio 818: Monipuolinen, runsaasti erilaisia luontoarvoja (METSU, liito-orava, lahoppuut) omaava metsikkö, joka on samalla osa Lintukallion arvokuvioiden rypästä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 819: Lintukallion metsäalueen arvokas kalliometsien edustaja, joka sisältää METSU-arvoja omaavia kalliaisia kuivahkoja ja kuivia kankaita sekä kitumaan kalliolaikkuja. Puusto luonnontilaisen kaltaista. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 820: Reservinkallion luontoarvoiltaan merkittävin metsikkökuvio täyttää useita METSU-ohjelman alakriteereitä. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 820.1: Kuvion annettu METSU-luokitus on liian korkea eli ei täytä luokan I kalliometsän kriteereitä valtapuuston iän tai muiden alakriteerien perusteella. Mikäli kuvion puuston rakenne on luonnontilaisen kaltainen, niin täyttää luokan II kriteerit.

Kuvio 827: Ulkoilureittien risteyskohtien avaaminen (=pienpuuston kattava raivaus) perusteltu, esitetty ulkoilureittien varren pienpuuston hoito kannattaa muualla reitin varressa toteuttaa vain parin metrin vyöhykkeellä. Muualla kuviolla on järkevää säilyttää nykyinen monipuolinen pienpuusto tiheänä näkymäsuojan, metsän tunnun ja kulumisen hillinnän takia.

Kuvio 840: METSU- ja liito-orava-arvoja omaava kuusivaltainen vanhan metsän kuvio, joka on samalla osa Lintukallion arvokkaiden metsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi.

Kuvio 841: Esitetty tontin reunojen huonokuntoisten puiden poiminta perusteltua, joskin 20 % poimintavolyymi lienee tarpeeseen nähden ylimitoitettu. Pienpuuston tiheys ei ole kohtuuttoman tiheä eikä myöskään koostumukseltaan yksipuolinen, joten pidämme esitettyä pienpuuston hoitoa tarpeettomana.

Kuvio 845: METSU- ja liito-orava-arvoja omaava sekametsäkuvio, joka on samalla osa Lintukallion arvokkaiden metsikkökuvioiden rypästä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 846: Luonnontilaisen kaltainen hyvä METSU II-luokan kuivahkon kankaan kuvio, joka on samalla osa Lintukallion arvokkaiden metsikkökuvioiden rypästä. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 848: Kuviotietojen kuvauksen ja kuvion sijainnin takia kuvion toimenpiteeksi kannattanee lisätä poimintahakkuu. Toimenpiteen tarve on kuviotiedoissa avattu, mutta toimenpide-esitys puuttuu.

Kuvio 859: Puustorakenteen ja puulajisuhteiden puolesta hyvin monipuolinen metsikkö, jonka luontoarvot kehittymässä hyvään suuntaan lähivuosisikymmeninä. Esitetty valtaosan kuvioista kattava pienpuuston hoito kannattaisi rajoittaa selkeästi vain ulkoilureittien varteen sekä nuorten mäntyjen ja tammien täsmähoidoksi.

Kuvio 873: Jos tavoitteena on (kuten syytä olisi olla) säilyttää näkymäsuojaa tonttien ja ulkoilureitin välillä, kannattaa rajata esitetty pienpuuston vähentäminen selkeästi vain reitin lähimetreihin. Muualla pienpuuston koostumus sekä tiheys on aivan sopiva silleen jättämisen kannalta.

Kuvio 878: Ulkoilureitin varren huonokuntoisten puiden kaato maalahopuiksi on perusteltua. Kannattaa kuitenkin ennen toimenpidettä varmistaa, että ko. puut (haapoja) eivät ole liito-oravien käytössä kolopuina (kuvio liito-oravien elinympäristöä).

Kuvio 891: Esitämme tätä monipuolista kuviota arvometsäksi (C5). Hyvä esimerkki puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisesta, METSO II-luokan kangasmetsästä.

KILO

Kuvio 913: Esitetylle pienpuuston hoidolle ei ole esitetty perusteita eikä ohjeistusta.

Kuvio 914: Omassa sarjassaan hyvin edustava vanha- ja lahoppuustoinen METSO I-luokan kallioinen kangasmetsäkuvio. Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten metsien kokonaisuutta ollen todennäköisesti sen arvokkain yksittäinen kuvio. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 915: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5)

Kuvio 916: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanhoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 917: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanhoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 920: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 921: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 922: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 924: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 925: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahoppuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 926: Osa Kilonkallion arvokasta luontoaluetta (Espoon LuonTo-selvityksen kohde 144). Kuvio on vaihtelevasti metsittynyttä rehevöpohjaista entistä maatalousmaata, jonka halki virtaa osin luonnonmukaistunut puro. Sijainnin ja nopeasti kehittyvien luontoarvojen takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 927: Kilonkallion arvokkaaseen luontokohteeseen (Espoon LuonTo-selvityksen kohde 144) keskeisesti kuuluva hyvä METSO I-II-luokan rinnemetsäkuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 928: Lehdoksi melko nopeaksi palautumassa olevaa metsittyvää entistä niittyä. Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta luontoaluetta (Espoon LuonTo-selvityksen kohde 144). Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Kuviolle ei ole tälle suunnitelmakaudelle esitetty toimenpiteitä, mutta Lisätiedot-kohdassa esitetään, että ”tulevaisuudessa raivattava alueen pienpuustoa ja pensaskasvustoa perinnebiotoopin ylläpitämiseksi. Aika on jo ajanut vuosia sitten ohitse alueen perinnebiotooppiarvojen palauttamisesta eikä ko. arvoja pystytä pelkillä pienpuuston toistuvilla raivaamisilla edes palauttamaan. Kuvion pidemmän tähtäimen kehittämistavoitteeksi on syytä ottaa luontaisen metsittymisen jatkuminen, jonka päässä on monilajinen, eri-ikäisrakenteinen ja lahpuustoinen tuoreen ja kostean lehdon piirteitä omaava lehto.

Kuvio 930: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144) ja se on asianmukaisesti huomioitu arvometsänä (C5). Luonto- ja virkistysarvojen ohella kuviolla on rooli myös näkymä- ja melusuojana Turuntien ja Kilonkallion ydinosa välillä. Luontoarvojen näkökulmasta esitetty alikasvoskuusen määrän vähentäminen voisi olla perusteltua, mutta suojametsäominaisuuksien kehittymisen kannalta runsaasta alikasvoksesta (varsinkin kuusi) on enemmän hyötyä kuin haittaa. Esitetylle muulle pienpuuston hoidolle ei ole esitetty asiaperusteita. Esitämme kaikista toimenpiteistä luopumista.

Kuvio 931: Osa Kuninkaistenkallion arvokasta vanha- ja lahpuustoisten kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 933: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144). Keijo Savolan maastokäynnin sekä metsäsuunnitelman tietojen perusteella hyvää, luonnontilaltaan edustavaa METSO I-II-luokan kangasmetsää. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 934: METSO I-luokan arvokasta lehtomaista kangasta sekä osin keskiravinteista tuoretta lehtoa (OMaT). Lisäksi kuviolla liito-oravan elinympäristöä. Kuvio on myös osa Espoon LuonTo-selvityksessä arvokkaaksi todettua Kilonkallion luontoaluetta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 935: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144). Keijo Savolan maastokäynnin sekä metsäsuunnitelman tietojen perusteella hyvää, luonnontilaisen kaltaista METSO I-II-luokan kangasmetsää. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 937: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144). Keijo Savolan maastokäynnin sekä metsäsuunnitelman tietojen perusteella hyvää, puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista METSO II-luokan kangasmetsää. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 938: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144). Keijo Savolan maastokäynnin sekä metsäsuunnitelman tietojen perusteella hyvää, puuston luonnontilan osalta edustavaa METSO II-luokan kitumaan kalliometsää sekä kallioista karua kangasmetsää. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 939: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta LuonTo-kokonaisuutta (kohde 144). Keijo Savolan maastokäynnin sekä metsäsuunnitelman tietojen perusteella hyvää, luonnontilaisen kaltaista METSO I-II-luokan kangasmetsää. Kuvio on syytä osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 946: Liito-orava- ja METSO-arvojen sekä sijainnin (= eteläpuolella erittäin arvokas kuvio 960) takia kuvion luontoarvoja on syytä pitää sen verran merkittävänä, että esitämme sitä

arvometsäksi (C5). Esitetyt hyvin rajatut toimenpiteet (poiminta sekä pienpuuston hoito) perusteltuja, lahoppuun jättäminen syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 947: Järjestömaastokäynnin perusteella kuviolla on perusteita esitettyyn poimintaan (=muutama lahovikainen lehtipuu tien varressa). Esitetylle pienpuuston hoidolle ei sen sijaan ole perusteita eli nykyinen tiheys on rehevähohjaiselle kuviolle kaikin puolin sopiva.

Kuvio 948: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta luontokohdetta (Espoon LuonTo-kohde 144) ja itsessäänkin arvokas METSO II-luokan lehtona ja lehtomaisena kankaana. Kuvio täyttää myös luontotyyppinä vaarantuneiksi luokiteltujen jaloppuustoisten kangasmetsien ja pähkinähpensaslehtojen kriteerit. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty pähkinähpensaita haittaavan vesakon vähentäminen on perusteltua, mutta laajemmin kuvion pienpuustoa ei kannata käsitellä.

Kuvio 949: Esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajata vain muusta puustosta kärsivien pähkinähpensaiden sekä kävelytien reunan täsmähoidoksi. Perusteena nykyisen pienpuuston monipuolisuus sekä rehevähohjaiselle kuviolle sopiva tiheys.

Kuvio 950: Kuvio on osa Kilonkallion arvokasta luontokohdetta (Espoon LuonTo-kohde 144) ja siitä on kehittymässä hyvä ja monipuolinen jaloppuustoisten kangasmetsien (luontotyyppinä vaarantunut) edustaja. Kuviolla kasvaa myös jonkin verran nuorta pähkinähpensasta, mitä ei ole mainittu kuviotiedoissa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuviolle on esitetty kuvion eteläosaan painottuvaa, puulajisuhteita tasaavaa pienpuuston hoitoa. Esitetylle toimenpiteelle on maastokäynnin perusteella tietyt perusteet, mutta sen ohjeistusta kannattaa hieman täsmentää. Selkein hoitotarve liittyy ulkoilureitin varteen. Muualla kannattaa keskittyä lähinnä elinkelpoisia jaloppuita (mukaan lukien pähkinähpensas) haittaavan pihlajan maltilliseen vähentämiseen. Kuvion puuston tulevan monipuolisuuden kannalta on kuitenkin järkevää säästää riittävästi myös puumaisiksi kehittyviä pihlajia.

Kuvio 960: Luontoarvoiltaan merkittävä kuvio, jolla on vallitsevan kallioisen kuivahkon kankaan ohella hieman myös tuoretta kangasta sekä kitumaan kallioaalaikkuja. Keijo Savolan parin vuoden takaisella maastokäynnillä on arvioitu lahoppuun määrän ylittävän 10 kuutiometriä/ha rajan, jolloin täyttää METSO I-luokan kangas- ja kalliometsien kriteerit. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty tonttien reunojen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltavissa, lahoppuun jättö kuitenkin syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 964: Osa Ruotukallion vanha- ja lahoppuustoista kallio- ja kangasmetsäkokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Lahoppuun jättö syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättä- > jätetään).

Kuvio 967: Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Perusteena kuvion liito-orava- ja METSO-arvot.

Kuvio 973: Osa Ruotukallion METSO-arvoja omaavaa vanhojen kallio- ja kangasmetsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 974: Soistunut sekapuustoinen painanne, joka on osa Ruotukallion METSO-arvoja omaavien kangas- ja kalliometsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 975: Vanhahuustoinen, puustoltaan luonnontilaisen kaltainen kalliometsäkuvio. Osa

Ruotukallion METSO-arvoja omaavaa vanhojen kallio- ja kangasmetsien kokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 979: Ylispuustoiselle taimikkokuviolle valtapuuston iän perusteella annettu METSO-luokka on virheellinen tilanteessa, jossa kuvion valtapuuston muodostavat kuvion nuoret puut.

Kuvio 980: Vanhupuustoinen METSO II-luokan kalliometsä sopisi hyvin arvometsäksi (C5).

Kuvio 981: Monipuolinen eri-ikäisrakenteinen metsikkö, joka on osa Ruotukallion METSO-arvoja omaavaa laajempaa kangas- ja kalliometsäkokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 992: METSO-arvoja omaava luonnontilaisen kaltainen kalliometsäkuviokuva kannattaisi nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 993: Maatalousmaalle luontaisesti metsittynyt monipuulajinen kulttuurilehto. Esitetty pienpuun vähentäminen kannattaa rajata vain ulkoilureitin varteen sekä pellon reunaan (kuvion itälaita), jolloin loppuosalla kuviota puuston luontainen kehitys saisi jatkaa.

Kuvio 996: Ruutusmäen keskiosan monipuolinen, eri-ikäisrakenteinen rehevä sekametsä, jolla on merkitystä METSO-arvojen ja liito-oravan kannalta. Esitetty ulkoilureitin huonokuntoisten reunapuiden poiminta on perusteltua, lahopuun jätto syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään). Kuvion nuori ja nuorehko, puulajikoostumukseltaan monipuolinen sekapuusto on tiheyden ja puulajisuhteiden perusteella kehittynyt ilmeisesti täysin luontaisesti vanhojen suojuspuiden alle. Tiheydestä huolimatta esitämme, että valtaosa kuviosta jätetään luontaiseen kehitykseen (=itseharveneminen) ja pienpuustoa vähennetään vain ulkoilureitin reunalta.

Kuvio 1000: Luontaisesti kehittynyt seitsemän puulajin sekametsikkö muutaman vanhan ylispuumännyn alla. Erinomainen kehityspotentiaali luontoarvojen jatkokehityksen kannalta eikä sijaintikaan edellytä hoitamista. Esitämme, että ehdotetusta pienpuuston hoidosta luovutaan.

Kuvio 1008: Kannattaa ohjeistaa säästämään taimikonhoidossa myös nuoret tuomet, joilla on erityismerkitystä kuvion tulevan puustorakenteen kerroksellisuuden kehittymisen kannalta. Vanhojen tammien olemassaolon takia perusteita on myös elinkelpoisimpien nuorten tammien täsmäpaapomiselle.

Kuvio 1010: Maapohjan kulumisen ehkäisemiseksi kannattaisi antaa aluspuuston tiheytyä edelleen ja rajata esitetty pienpuuston hoito vain reitin varteen ja mahdollisesti pellon puolelle tunkevaan vesakkoon.

Kuvio 1011: Puustotietojen perusteella ilmeinen lehtokuva. Esitetty huonokuntoisten puiden poiminta on toimenpiteenä perusteltu. Esitämme kuitenkin ehdotetusta pienpuuston hoidosta luopumista. Kuvion pienpuusto on monipuolinen (mm. merkittävästi tuomea ja raitaa) ja rehevähajaiseksi metsiköksi sopivan tiheä. Lisäksi metsäsuunnitelmassa esitetään tällä hetkellä kaikkien Lansanpuronpuiston kuvioiden osalta taimikonhoitoa tai pienpuuston harventamista, mikä yksipuolistaa turhan paljon laajemman alueen tulevaa metsikkönäkymää ja metsien jatkokehitystä.

Kuvio 1014: Monenlaisten luontoarvojen, jotka todettu myös suunnitelmassa, takia kuvio on syytä nostaa arvometsäksi. Esitetty ulkoilureitin huonokuntoisten reunapuiden poimintahakkuu suunnitelmakaudella on perusteltua, lahopuun jätto syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään). Esitetylle lähes koko kuvion pienpuuston hoidolle ei ole riittäviä perusteita.

Heikentäisi luontoarvoja ja metsän tuntua sekä altistaisi kuvion maapohjaa pahenevalle kulutukselle. Toimenpide on syytä rajata vain ulkoilureitin reunaan.

Kuvio 1018: Kuvion luontoarvojen takia lahopuun jätto syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 1019: Esitetty reitin reunapuuston huonokuntoisten puiden poiminta suunnitelmakaudella on perusteltua. Kuvion selkeiden luontoarvojen takia lahopuun jätto syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 1023: Liito-oravan ydinaluekuvio, jolla myös merkittäviä METSO-arvoja. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty poimintahakkuu on perusteltu, mutta jo valmiiksi kulutuksesta kärsivän kuvion pienpuuston esitetty harventaminen ei ole järkevää. Esitämme toimenpiteen rajaamista vain ulkoilureittien varteen sekä haapavesakosta kärsivien pähkinäpensaiden täsmähoidoksi.

Kuvio 1025: Esitetty poimintahakkuu perusteltu, mutta esitetty koko kuvion pienpuuston ei. Käsittely kannattaa rajata vain ulkoilureitin reunaan.

Kuviolla 1032: Kuviolla perustelluin pienpuuston vähentämistarve on ulkoilureitin lähimetricien alueella. Jos muualla toimitaan, niin kannattaa jättää paljon tiheikköjä sekä ohjeistaa mm. tuomien erityishuomiointi (raivataan helposti pihlajina).

Kuvio 1033: METSO- ja liito-orava-arvoja omaava vanha sekametsäkuvio Friisinmäen ydinosassa. Kuvio on ollut arvometsää jo edellisessä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa, joten esitämme hoitoluokan (C5) säilyttämistä.

Kuvio 1035: Monipuolinen eri-ikäisrakenteinen sekametsä on osa Friisinmäen ydinaluetta, joka on osoitettu arvometsäksi jo edellisessä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa. Esitämme hoitoluokan (C5) säilyttämistä.

Kuviolle on esitetty valtaosan kuviosta kattavaa pienpuuston hoitoa. Kuvion aluspuuston monipuolisuuden, hyvän luontoarvojen kehityspotentiaalin ja jo havaittavan lievän aluskasvillisuuden kulumisen hillinnän takia esitämme toimenpiteestä luopumista.

Kuvio 1036: Kuvion puuston harvennuksessa olisi suotavaa poistaa vieraslaji pihta kokonaan.

Kuvio 1040: Luonnonhoitotoimenpiteeksi sopisi kuvion pohjoisosan jättipalsamin torjunta.

Kuvio 1042: Friisinmäen ydinosan kuvio on ollut arvometsää jo edellisessä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa, joten esitämme hoitoluokan (C5) säilyttämistä.

Kuvio 1043: Friisinmäen ydinosan pieni kalliomäki on ollut arvometsää jo edellisessä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa, joten esitämme hoitoluokan (C5) säilyttämistä.

Kuvio 1051: Esitetty poimintahakkuu on reitin ja reunojen takia perusteltu. Pienpuuston käsittely kannattaa rajata ulkoilureitin ja siirtolapuutarhan reunaan (esitetty koko kuvion käsittelyä). Perustelemme tätä tarpeella pitää reunaosa aluspuustoltaan sen verran tiheänä, että siirtolapuutarhamökkit ja varsinkin kuvion eteläosan itäkylkeen asemakaavoitettu tuleva rakentaminen eivät nouse kohtuuttoman vahvasti esille Friisinmäelle liikkuvien silmissä.

Kuvio 1056: Friisinmäen keskiosan puustoltaan hyvin monipuolinen metsikkö on arvokas niin METSO-arvojen kuin liito-oravankin näkökulmasta. Kuvio on ollut arvometsänä jo edellisessä luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa. Esitämme sitä arvometsäksi (C5) myös uudessa suunnitelmassa.

Esitetylle ulkoilureittien ja pääpolkujen varsien huonokuntoisten puiden poiminnalle on perusteet, kunhan metsäpolkujen osalta kaadetaan vain aidosti turvallisuusongelmia synnyttävät puut (lähinnä konkelot). Lisäksi lahopuun jätö on syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Esitetylle koko kuvion pienpuuston käsittelylle ei ole riittäviä perusteita. Pienpuusto on koostumukseltaan monipuolista ja ohjaa tällä hetkellä erinomaisen hyvin liikkumista vakiintuneille poluille. Toimenpide on syytä rajata vain ulkoilureittien varteen.

Kuvio 1060: Esitetty 30 % poimintahakkuu mahdollistaisi tällä vanhapuustoisella 0,3 ha kuviolla maksimissaan noin 60 järeän puun poiminnan, mikä olisi vaikutukseltaan keskiraskas väljentävä harvennus. Oletettavasti reunojen tonttien kannalta ongelmallisten huonokuntoisten puiden poiminta on mahdollista hoitaa selvästi kevyemmälläkin poiminnalla. Jos ei ole, niin toimenpiteen nimi kannattaa muuttaa harvennushakkuuksi.

Kuvio 1064: Kulumisen hillitsemiseksi kannattaa jättää ainakin kuvion kuluneimpien osien pienpuusto melko tiheäksi.

Kuvio 1065: Monipuolinen, myös luontoarvoja omaava kuvio. Esitetty poimintahakkuu on perusteltu ja kiitettävän hyvin ohjeistettu. Esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajata vieläkin selvemmin risteyskohdan näkymien avaamiseen sekä aivan reitin lähimetreihin.

Kuvio 1066: Nykyinen pienpuuston tiheys ja koostumus on aivan sopiva ulkoilureitin ja asuintontin väliselle metsikölle. Esitämme pienpuuston vähentämisen rajaamista vain ulkoilureitin varteen.

Kuva 1068: Friisinmäen luontovirkistysalueen eteläosan luontoarvojen lisäämisen kannalta kehityskelpoisimpia kuvioita. Erinomainen eri-ikäisrakenne luontaisen jatkokehityksen kannalta. Kuviolle esitetylle pienpuuston laajemmalle käsittelylle ei ole mitään erityistarvetta. Esitämme toimenpiteestä luopumista tai sen rajaamista tiukasti pähkinäpensaiden, tammien ja nuorten mäntyjen täsmähoidoksi. Jo todettujen METSO-arvojen, sijainnin sekä erinomaisen luontoarvojen kehityspotentiaalın takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1070: METSO-arvoja omaava eri-ikäisrakenteinen kuusivaltainen sekametsäkuvio, joka rajoittuu lounaassa tontteihin ja etelässä ja pohjoisessa tiehen. Esitetty reunojen huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltu, mutta ongelmapuiden määrä tuskin ylittää lähellekään esitettyä 20 % osuutta kuvion järeästä puustosta. Esitämme toimenpiteen maltillistamista.

Kuvio 1074: Nuijalanrinne-Nuijalanpuiston alueella on tarkoitus toteuttaa pienpuuston harvennusta (taimikonharvennusta) lähes kaikilla metsämaan kuvioilla. Tämä yksipuolistaa metsikkömaisemia kohtuuttomasti, lisää maapohjan kulumista sekä nostaa lähialueen rakennuksia näkyviin reiteille. Esitämme, että edes tämä aluspuustoltaan monipuolinen, eikä mitenkään kohtuuttoman tiheä kuvio, jätetään käsittelemättä.

Kuvio 1075: Kulumisen hillitsemiseksi kannattaa rajata pienpuuston vähentäminen ulkoilureittien reunamille.

Kuvio 1076: Maapohjan kulumisen hillitsemiseksi tälläkin eri-ikäisrakenteisella, valmiiksi selvästi

kuluneella kuviolla kannattaisi säilyttää tiheähkö pienpuusto. Esitämme taimikonharvennuksesta luopumista tai edes sitä, että pienpuuston vähentäminen rajataan ulkoilureitin reunaan.

Kuvio 1078: Esitetty taimikonharvennus/pienpuuston raivaus on syytä kohdentaa kuvion etelä- ja länsireunan ulkoilureittien varteen jättäen pääosa kuviosta aluspuustoltaan tiheimmäksi. Perusteena kulumisen hillintä sekä metsän tunnun säilyttäminen (= ei järkevää nostaa taloja vahvemmin näkyville reiteille).

Kuvio 1079: Leveähkön peltokuvion takia pahasti katkeava, kehittämistä vaativaksi todettu liito-oravayhteys pitäisi saada toimivaksi esim. istuttamalla kuvion pohjoisreunaan kapea puurivistö.

Kuvio 1080: Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Perusteena kuvion todetut METSO- ja pienvesiarvot.

Kuvio 1087: Liito-oravan ydinalue estänee asemakaavan mukaisen maankäytön toteutuksen, joten tämä moninaisia luontoarvoja (mm. METSO) omaava metsikkö kannattaa osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 1099: Keijo Savolan maastokäynnin perusteella hyvä, puustoltaan luonnontilaisen kaltainen METSO II-luokan kalliometsä (osin kitumaan kalliota, osin kallioista kuivaa ja kuivahkoa kangasta). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1104: Kuvion pienpuuston tiheys ei ole mitenkään kohtuuton, joten esitämme, että pienpuustoa vähennetään vain tonttien laidassa ja muu osa kuviosta jätetään tiheimmäksi.

Kuvio 1107: Esitämme tätä METSO-arvoja omaavaa eri-ikäisrakenteista sekametsäkuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1119: Kuvion voisi hyvin nostaa arvometsäksi (C5). Perusteena pienvesiarvot, monipuolinen eri-ikäisrakenteinen puusto, varttuneet tammetsä ja jalavat sekä liittyminen eteläpuoliseen arvometsäkuviioon 1120.

Kuvio 1129: Kuvion itä- ja länsipuoliset kuviot on tarkoitus harventaa taimikon/alikasvoksen osalta. Tämä valmiiksi eri-ikäisrakenteinen, pienpuuston tiheyden osalta vain maltillisen tiheä sekametsikkö kannattaisi jättää luontaiseen kehitykseen. Tämä lisäisi osaltaan metsikkörakenteiden monipuolisuutta alueella.

LEPPÄVAARA

Kuvio 1143: Kuviolle on esitetty perusteltua ja ohjeistettua huonokuntoisten puiden poimintaa sekä perustelematonta ja ohjeistamatonta pienpuuston hoitoa. Aluspuuston tiheys ja puulajikoostumus on tällä hetkellä sellainen, ettei sen käsittelyyn oikein ole asiaperusteita. Esitämme toimenpiteestä luopumista.

Kuvio 1143.1: Pieni, puustoltaan eri-ikäisrakenteinen korpi (kaikki tyytit uhanalaisia Etelä-Suomessa) on syytä nostaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 1150: Kuviolla on selkeitä METSO-arvoja puuston luonnontilan ja lahoppuun takia, lisäksi liittyy muihin puustoltaan luonnontilaisen kaltaisiin ja siten arvokkaisiin kallio- ja

kangasmetsäkuvioihin. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1154: Merkittäviä METSO-arvoja omaava kuvio. Esitetty reitinvarsien huonokuntoisten puiden poiminta on perusteltu, mutta esitetty 20 % volyyymi on ilmeistä liioittelua. Mahdollistaisi maksimissaan yli 300 valtapuuston puun poiminnan kuviolta. Esitämme poimintahakkuun maltillistamista sekä kuvion nostamista arvometsäksi (C5).

Kuvio 1160: Kuvio on selkeä osa myös luontokohteena aidosti merkittävää Kenttäpäällikönpuisto-Sotatuomarinpuiston aluetta, joka jatkuu koillisessa hieman myös Helsingin puolelle. Kuviolla on parin vuoden takaisella Keijo Savolan maastokäynnillä havaittu METSO-arvoja (mm. lahoppuustoisuus, osittainen lehtopohja), joita ei ole lmh-suunnitelmassa havaittu. Arvojen ja sijainnin takia esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Lisäksi esitämme kuviolle ilman riittäviä perusteita esitetystä pienpuuston hoidosta luopumista (perusteina muutokselle luontoarvojen jatkokehitys, kulutuksen hillintä ja kulunohjaus). Esitetty poimintahakkuu on syytä kohdentaa vain aitoja turvallisuusongelmia aiheuttaviin tontin reunan ja pääpolun varren muutamisiin ongelmapuihin. Lisäksi lahoppuun jättö on syytä ohjeistaa selkeämmin (nyt muotoilu ”voidaan jättää”).

Kuvio 1162: Monipuolinen, selkeitä METSO-arvoja omaava kallioinen metsäkuvio vastaavia arvoja omaavan kangasmetsäkuvion 1171 ja pienen arvometsäsoistuman 1186 kupeessa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1168: Esitetty pienpuuston käsittely on tämän arvometsäkuvion kohdalla perusteltu ja kohdentaminen selkeästi määritelty (”Linnoituksista poistetaan lehtipuuvesakko”).

Kuvio 1171: METSO-arvoja omaava luonnontilaisen kaltainen kangasmetsäkuvio vastaavia arvoja omaavan kalliometsäkuvion 1162 sekä arvometsäsoistuman 1186 kupeessa. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1178: Merkittäviä luonto- ja kulttuuriympäristöarvoja sisältävä metsikkökuvio, joka on samalla osa Kenttäpäällikönpuisto-Sotatuomarinpuiston laajempaa, erityishuomiointia suunnittelussa ja luonnonhoidossa kaipaavaa, luontokokonaisuutta. On hyvä, että kuvio on esitetty suunnitelmassa arvometsäksi (C5).

Kuviolla on Savolan maastokäynnin perusteella merkittäviä metsäluontoarvoja (mm. Leppävaaran metsien mitassa hyvää lahoppuujatkumoa), joita tulisi vaalia kuvion sijainnista (reunat) sekä linnoitusrakennelmista huolimatta. Esitetyistä toimenpiteistä linnoitusrakenteisiin kasvaneen vesakon poisto on kaikin puolin perusteltua, muualla vesakosta on hyötyä mm. maapohjan kulumisen hillinnän kannalta.

Kuvion sijainnin ja valtapuuston kuusten ja koivujen iän takia myös rajoitettu poimintahakkuu on suunnitelmakaudella perusteltavissa, mutta esitetty 20 % poimintavolyyymi on selvästi liian korkea. Toimenpide kannattaa ohjeistaa kohdentumaan selvästi vain turvallisuusriskejä aiheuttaviin reunapuihin sekä linnoitusrakennelmien säilymisen kannalta selvästi ongelmallisiin puihin. Kuvion arvometsästatuksen takia lahoppuun jättö kannattaa ohjeistaa selkeämmin eli ”voidaan jättää” ohjeistus on syytä muuttaa muotoon ”jätetään”.

Kuvio 1180: Vanha- ja lahoppuustoinen, liito-oravallekin tärkeä metsikkökuvio, joka on samalla osa Kenttäpäällikönpuisto-Sotatuomarinpuiston arvokasta luonto- ja kulttuuriympäristökokonaisuutta. Esitämme kuviota arvometsäksi (C5). Esitetty reunapuiden poiminta on perusteltu ja riittävässä määrin ohjeistettu.

Kuvio 1187: Kulumisen hillitsemiseksi kannattaa antaa pääosan kuviosta kehittyä aluspuuston osalta melko tiheäpuustoisena. Esitetty pienpuuston hoito kannattaisi rajata vain reitinvarsiin sekä kaikkein elinkykyisimpien nuorten tammien täsmähoitoon.

Kuvio 1192: Lahopuuarvojen ja arvometsästatuksen takia lahopuun jätö poiminnosta syytä ohjeistaa yksiselitteisemmin (voidaan jättää > jätetään).

Kuvio 1198: Merkittäviä kulttuuriympäristö- ja luontoarvoja sisältävä kangasmetsäkuvio on esitetty syytäkin arvometsäksi (C5). Suunnitelmassa kuviolle on esitetty hakkuutoimenpiteenä tonttien ja reittien reunojen huonokuntoisten puiden ja pystykonkeloiden poimintaa (20 % voimakkuus) sekä ilmeisesti koko kuvion kattavaa pienpuuston hoitoa. Huonokuntoisten reunapuiden poiminta on suunnitelmakaudella perusteltua, mutta esitetty toimenpiteen voimakkuus on kovin korkea. Koska kuvio on arvometsä ja jo valmiiksi selvästi kulunut, kannattaisi myös pienpuuston antaa kasvaa mahdollisimman tiheänä, jolloin kustannustehokkain kulumisen hillitsijä olisi käytössä. Esitämme poimintahakkuun olennaista keventämistä sekä pienpuuston hoidon rajoittamista reunoihin sekä mahdolliseen linnoitusrakennelmien kannalta ongelmalliseen vesakkoon.

Kuvio 1201: Kaavailtu, pääosan kuviosta kattava pienpuuston hoito kannattaa ohjeistaa rajattavaksi pelkästään linnoituslaitteissa kasvavan vesakon poistoon sekä tonttien ja ulkoilureittien reunojen lähimetreihin. Loppuosalla kuviosta nykyisestä maltillisen tiheästä pienpuustosta on hyötyä kulun ohjaamisen ja aluskasvillisuuden kulumisen vähentämisen kannalta.

Kuvio 1204: Ainakin kuvion eteläosaan kannattaa ohjeistaa jättämään toimenpiteestä lahopuuta.

Kuvio 1223: Erittäin merkittävien kulttuuriympäristöarvojen sekä merkittävien luontoarvojen (= rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista lähenevä eri-ikäisrakenteinen METSO II-luokan karu kangasmetsä, joita nykyisissä Leppävaaran suunnan arvometsissä hyvin vähän) takia esitämme kuviota arvometsien hoitoluokkaan (C5).

Kuvio 1224: Kulumisen hillinnän takia kannattaa kasvattaa kuvio aluspuustoltaan melko tiheänä eli vähentää pienpuustoa vain reunoilta.

Kuvio 1226: Kuvio on selkeä osa Nupukivenkallion luonto- ja kulttuuriarvojen kannalta tärkeää kokonaisuutta, joten myös se kannattaisi muiden lähikuvioiden tapaan osoittaa arvometsäksi (C5).

Kuvio 1229: Monipuolinen puronvarsilehto, joka on osa Puustellinmäen rakentamiselta säästynyttä jalopuustoisten puronvarsilehtojen kokonaisuutta. Kuvio on myös osa Espoon LuonTo-selvityksen arvokasta luontokohdetta (Kohde 48. Puustellinpuisto). Esitämme kuviota arvometsäksi (C5).

Kuvio 1234: Kuvio on osa selkeä osa rakentamiselta säästynyttä Puustellinmäen jalopuustoisten puronvarsilehtojen kokonaisuutta. Se on syytä osoittaa arvometsäksi. Kuviolle on esitetty toimenpideyhdistelmää huonokuntoisten valtapuiden poiminta sekä pienpuuston hoito (=vesakon raivaus elinvoimaisten nuorten puiden ympäriltä). Ulkoilureitin sijainnin sekä koivujen ja raitojen iän takia kuviolla on suunnitelmakaudella perusteet toteuttaa harkittu huonokuntoisten puiden poiminta, osa järeämmistä rungoista/rungon osista kannattaa ohjeistaa jätettäväksi maalahopuiksi. Kuvion luontoarvojen takia esitämme, että pienpuuston hoito rajataan ulkoilureitin lähimetreihin (0-2 m).

Kuvio 1236: Kuvion sijainnin, suojaominaisuuksien sekä kulutuksen hillinnän kannalta olisi

parempi poistaa kuviolle esitetty pienpuuston hoito. Tiheän pienpuuston säilyttämisen hyödyt on selvästi tajuttu suunnitelmaa tehtäessä (kt. Lisätiedot-kohta), mutta johtopäätökset ovat jääneet vaillinaisiksi.

Kuviot 1242: Kuvion sijainnin, suojaominaisuuksien sekä kulutuksen hillinnän kannalta olisi parempi poistaa kuviolle esitetty pienpuuston hoito. Tiheän pienpuuston säilyttämisen hyödyt on selvästi tajuttu suunnitelmaa tehtäessä (ks. Lisätiedot-kohta), mutta johtopäätökset ovat jääneet vaillinaisiksi.

Kuvio 1243: Esitetylle huonokuntoisten puiden poimintahakkuulle on selkeät perusteet. Lahopuun jättö kannattaa kuvion lehtoarvojen ja arvometsästatuksen takia kirjoittaa yksiselitteisemmäksi (voidaan jättää >jätetään). Jättipalsamin torjunta on syytä lisätä toimenpiteisiin.

Kuvio 1259: Jo valmiiksi kuluneen, suojametsänä tärkeän metsikön tilannetta ei kannata pahentaa esitetyllä, pääosan kuviosta kattavalla pienpuuston hoidolla. Hoito kannattaa rajata vain niihin reunaosiin (reitti, tie, kenttä), joissa vesakosta aiheutuu käyttäjähaittaa.

Kuvio 1263: Jo selvästi kuluneen metsikön kulutusongelmaa ei kannata pahentaa koko kuvion kattavalla pienpuuston hoidolla. Esitämme toimenpiteen rajaamista vain linnoitusrakennelmien kannalta ongelmalliseen vesakkoon.

Kuvio 1264: Esitetty pienpuuston hoito kannattaa rajoittaa kulutuksen hillinnän takia vain linnoitusrakenteiden kannalta haitalliseen puustoon. Lisäperuste tälle muutokselle tulee siitä, että kuvio on nostettu arvometsien hoitoluokkaan (C5), joilla tehtävien toimien tulisi olla erityisen hyvin perusteltuja ja mielellään arvoja tukevia.

Kuvio 1265: Maapohjan kulutuksen hillitsemiseksi kuvion pienpuusto kannattaa pitää pääosin melko tiheänä. Esitämme, että pienpuuston käsittely rajataan tien varren pienpuuston hoidoksi ja linnoitusrakennelmien pienpuuston poistoksi.

Kuvio 1272: Säterinmetsän yhtenäisen metsäalueen länsiosan kuvio, jolla kasvaa monipuolista, eri-ikäisrakenteista sekapuustoa. Huomioitavia tekijöitä jatkohoidon kannalta ovat aluspuuston monipuolisuus, ulkoilureitit, linnoitusrakennelmat sekä reiteiltä metsiin laajeneva kulutuspaine. Kuviolle on esitetty pääosan kuviota kattavaa nuoren aluspuuston harvennusta. Pohjakaasvillisuuden ja metsän erinomaisen hyvin kehityspotentiaalnin turvaamiseksi esitämme, että toimenpide ohjeistetaan vain linnoitusrakennelmien kannalta ongelmalliseen puustoon sekä reittien ja tonttien reunoihin. Lopputulos turvaa keskeiset arvot, tiheän aluspuuston kulkua reiteille ja pikkupoluille suuntaavan vaikutuksen sekä häiriöherkemman eläimistön huomiointitarpeet.

Kuvio 1282: Säterinmetsän rakentamiselta säästyvän osan arvokkaimpiin kuuluva, puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista lähenevä metsikkö on syytä osoittaa arvometsäksi (C5). Muodostaisi näin hyvän, biotooppijakaumaltaan monipuolisen arvometsäkokonaisuuden kyseiseen hoitoluokkaan luonnoksessa jo osoitettujen pienten kalliometsäkuvioiden 1274, 1278 ja 1281 kanssa. Suunnitelmakaudella perusteltu, mutta on syytä todeta, että esitetty 10 % toimenpidevolyyymi on asialliseen hoitotarpeeseen nähden moninkertaisesti liioitteleva.

Kuvio 1290: Säterinmetsän yhtenäisen metsäalueen lounaisreunan kuvio, jolla kasvaa monipuolista, eri-ikäisrakenteista puustoa. Kuvion puuston luonne ja sen sijainti on hyvä luontoarvojen kehittämisen kannalta. Esitetty huonokuntoisten puiden poiminta reunoilta on perusteltavissa, joskin

poistettavan puuston määrä lienee paljon vähäisempi kuin suunnitelmassa mainittu 10 %. Pienpuuston hoito kannattaisi rajata esitettyä hieman suppeammaksi eli vain ulkoilureitin ja tien reunamille (sekä erityisesti risteyskohtiin), muualla perusteita on lähinnä nuorten tammien vähäiseen avittamiseen.

Kuvio 1299: Kuvion vain kohtalaisen tiheää aluspuustoa kannattaisi hyödyntää enemmän maapohjan kulutuksen hillintään ja kulunohjaukseen. Esitetty pienpuuston hoito syytä kohdentaa vain reunoille sekä pallokentän lähimetreihin.

Kuvio 1309: Sijainnin (=Osa Ison Huopalahden monipuolisia rantametsiä) ja biotooppiarvojen takia esitämme kuviota arvometsien hoitoluokkaan (C5). On myös osa ylikunnallista Espoon LuonTo-kohdetta (28. Iso Huopalahti ja Talin lehdot).